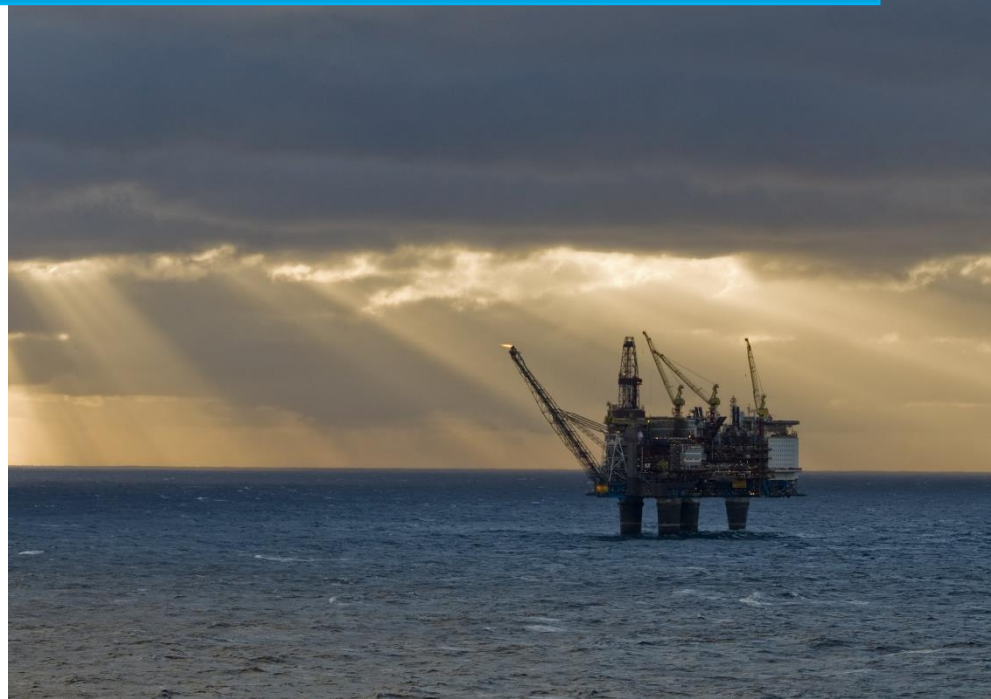

Rapport 16:2026

Havindustritilsynets brukerundersøkelser

Hovedrapport for 2025

Andrea Rørvik Marti
Asle Høgestøl

Andrea Rørvik Marti og Asle Høgestøl

Havindustritilsynets brukerundersøkelser

HOVEDRAPPORT FOR 2025

Ideas2evidence rapport 16/2026

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap

ideas2evidence 2026

ideas2evidence

Villaveien 5

5007 Bergen

Telefon: 91817197

post@ideas2evidence.com

Bergen, juni 2026

ISBN: 978-82-8441-098-2

Forord

Dette er hovedrapporten for brukerundersøkelsene ideas2evidence har gjennomført for Havindustritilsynet i «revisjonsåret» 2025. Rapporten tar utgangspunkt i to ulike undersøkelser, en «revisjonsundersøkelse» som gjennom året sendes til virksomhetenes myndighetskontakt, kort tid etter hver gjennomført revisjon, samt en årlig overordnet undersøkelse som i slutten av 2025 ble sendt ut til både myndighetskontakter og hovedverneombud i petroleumssektoren.

Rapporten presenterer resultatene fra disse to undersøkelsene. Den overordnede undersøkelsen gir informasjon om hvordan aktører i petroleumssektoren forholder seg til resultater fra Havindustritilsynets revisjonsvirksomhet, hvordan de arbeider med resultatene, hvilke tanker de har om det gjeldende regelverket på feltet, og hvordan de vurderer Havindustritilsynet som tilsynsmyndighet.

Revisjonsundersøkelsen følger selskapene gjennom de enkelte revisjonene, og myndighetskontaktene blir bedt om å vurdere ulike elementer ved oppstarten, gjennomføringen og avrundingen av hver enkelt revisjon. I tillegg gir de innspill på opplevd utbytte og samhandlingen med Havindustritilsynet i den undersøkte revisjonen.

Samlet sett gir disse to undersøkelsene med etterfølgende rapport mye nyttig informasjon om hvilken rolle revisjonsaktivitetene spiller i petroleumssektoren, og hvordan aktørene fra selskapenes side vurderer innsatsen Havindustritilsynet gjør.

Vi vil takke alle myndighetskontakter og hovedverneombud som har svart på undersøkelsene. Vi vil også takke prosjektgruppen i Havindustritilsynet for godt samarbeid underveis i prosjektperioden.

Prosjektet har vært ledet av Asle Høgestøl. Rapporten har blitt skrevet av Andrea Rørvik Marti og Asle Høgestøl i samarbeid.

Bergen,

Juni, 2026

Innhold

Forord	5
Innledning	7
Bakgrunn	7
Metode	8
Revisjonsundersøkelsen	8
Overordnet undersøkelse	9
Manglende variasjon i datamaterialet	9
Rapportdisposisjon	9
Hovedfunn	10
Revisjonsundersøkelsen	12
Varselbrev og dialog i forkant	12
Gjennomføring av revisjonen	13
Oppsummeringsmøtet	15
Tilsynsrapporten	16
Havindustritilsynets virkemiddelbruk	17
Samhandlingen med Havindustritilsynet	19
Effekt av revisjonen	20
Samlet svargivning	21
Overordnet undersøkelse	25
Oppfølging av funn fra revisjon	25
Bred anvendelse av funn	28
Selskapenes tiltak	34
Kommunikasjon og oppfølging utenom revisjon	36
Det funksjonsbaserte regelverket	40
Havindustritilsynets omdømme	42

Innledning

Siden 2018 har ideas2evidence gjennomført brukerundersøkelser for Havindustriilsynet (tidl. Petroleumstilsynet). Undersøkelsene retter seg primært mot myndighetskontakter fra selskap i petroleumssektoren, og sendes ut både i tilknytning til hver enkelt gjennomført revisjon, og som en overordnet undersøkelse i slutten av hvert år. I forbindelse med den overordnede undersøkelsen for 2025 ble også hovedverneombud i næringen, som tidligere, invitert til å komme med sine vurderinger. Denne rapporten ser nærmere på sektorens vurderinger av Havindustriilsynet i 2025. Fokuset er både på selskapenes vurderinger av de enkelte revisjonene som ble gjennomført dette året, hvordan selskapene selv arbeider med informasjon som kommer frem gjennom dem, og hva de overordnede vurderingene av dialogen med, konsistensen hos og tilliten til Havindustriilsynet er.

Bakgrunn

Havindustriilsynet (heretter kalt «Havtil») er et selvstendig, statlig tilsynsorgan med myndighetsansvar for sikkerhet, beredskap og arbeidsmiljø i petroleumssektoren. Den 1. januar 2024 endret Havtil navn fra Petroleumstilsynet. Tilsynsansvaret er bredt, og inkluderer både plattformer, flyttbare innretninger, petroleumsanlegg på land, innretninger på havbunnen, olje- og gassrørledninger samt de over 25 000 personene som jobber offshore. Havtil har også tilsynsansvar etter sikkerhetsloven, for CO₂-injeksjon og lagring, fornybar energiproduksjon til havs og mineralvirksomhet på havbunnen. Disse områdene er imidlertid ikke omfattet av brukerundersøkelsene.

Havtil strukturerer tilsynsvirksomheten sin rundt prinsippet om risikobasert tilsyn, det vil si at områder med størst risiko blir prioritert. Videre driver Havtil med såkalt systemorientert tilsyn, som vil si at man retter tilsynet mot relevante deler av selskapenes styringssystem. Regelverk og tilsyn er utformet slik at det er selskapene selv som har ansvaret, basert på prinsippet om internkontroll. Dette skiller seg fra et regime basert på detaljstyring, som antas å lede til en passiv og re-aktiv holdning hos selskapene. Denne etablerte måten å tenke regelverk og tilsyn på kalles gjerne for «funksjonsbasert tilnærming». Selve tilsynsarbeidet består av dialog, faglige initiativ og aktiviteter som revisjoner og verifikasjoner.

I denne sammenhengen forstås revisjon som en «planlagt og systematisk gjennomgang av deler av styringssystemet» hos selskapet som blir revidert. Revisjonene er varslet på forhånd, og innledes vanligvis med et oppstartsmøte. Gjennomføringen av revisjonen skjer i form av dokumentgjennomgang og intervju med utvalgte personer. Formålet med revisjonene er å undersøke hvorvidt man finner samsvar mellom systemet slik det beskrives av selskapet, og den reelle situasjonen. Systemet må også i seg selv være av en slik kvalitet at det gir et godt grunnlag for forsvarlig drift. Det kan også gjennomføres stikkprøver for å undersøke om styringssystemet fungerer i praksis, såkalt verifikasjon.

Resultatene fra revisjonene blir dokumentert i tilsynsrapporter. I tilsynsrapportene presenteres observasjoner i form av eventuelle avvik og forbedringspunkter. Ulike virkemidler tas i bruk for å sikre at aktørene setter i verk tiltak. Normalt sendes rapporten til selskapet med en henstilling om at selskapet gjør rede for hvordan de vil håndtere avvik som er identifisert i rapporten. Pålegg, som

innebærer at selskapet har lovmessig plikt til å etterkomme tiltakene i vedtaket, brukes ved alvorlige regelverksbrudd.

Brukerundersøkelsene har som mål å både undersøke hvordan sektoren vurderer samarbeidet med Havtil, hvordan Havtils kompetanse oppfattes, og hvilke effekter tilsynsvirksomheten kan antas å ha.

Metode

Datagrunnlaget for denne rapporten er basert på to ulike brukerundersøkelser:

- ◆ Revisjonsundersøkelsen, som gjennom året sendes til virksomhetenes myndighetskontakt, kort tid etter hver gjennomført revisjon. Tematikk for denne undersøkelsen er blant annet myndighetskontaktens vurderinger av varselbrev og dialog i forkant, gjennomføringen av revisjonen, oppsummeringsmøtet og tilsynsrapport. I tillegg til noen mer generelle spørsmål om samhandlingen med Havtil i revisjonen, og hvilket utbytte virksomhetene har hatt av den.
- ◆ En «overordnet» brukerundersøkelse, sendt ut til myndighetskontakter og hovedverneombud, i slutten av året. Denne undersøkelsen er ikke knyttet til en spesifikk revisjon, men søker mottakernes overordnede vurderinger av revisjonenes nytteverdi, hvordan de kommuniserer med Havtil, og hvordan de generelt vurderer ulike aspekter ved Havtil som tilsynsorgan

Respondentene har underveis i spørreskjemaet fått muligheten til å utdype enkelte svar med fritekstfelt. Mange har benyttet seg av denne muligheten og gitt til dels utfyllende og konstruktive tekstlige tilbakemeldinger. En del av disse presenteres fortløpende i rapporten. Selv om tekstkommentarene kan være interessante for Havtil i et videreutviklingsperspektiv, er det viktig å påpeke at disse ikke nødvendigvis er representative for de generelle vurderingene i petroleumssektoren.

Et viktig prinsipp for brukerundersøkelsen er anonymitet. Virksomhetene har i all kommunikasjon fått lovnader om at Havtil kun vil få tilgang på oppsummert statistikk, og at svar fra enkelt-selskaper og enkeltrevisjoner ikke vil tilgjengeliggjøres. Et unntak er Equinor, som har gitt tillatelse til at deres selskap kan skilles ut i analysen. Av alle revisjoner i 2025 har 46 prosent vært rettet mot Equinor, og 55 prosent av respondentene på den overordnede undersøkelsen er tilknyttet dette selskapet.

Revisjonsundersøkelsen

Revisjonsundersøkelsen har rettet seg mot alle revisjoner med 2025 som tilsynsdato. Ettersom de fleste revisjonsaktiviteter tar noe tid fra oppstart til avslutning, har datainnsamlingsperioden for 2025-revisjoner gått fra januar 2025 til mars 2026.¹ I løpet av datainnsamlingen har det blitt sendt ut undersøkelser i tilknytning til 111 ulike revisjoner. Revisjonene ble gjennomført i perioden 7. januar til 18. desember 2025. Vi har mottatt i alt 57 undersøkelsessvar, hvilket gir en svarprosent på 52. Dette må regnes som en høy svarprosent for denne typen undersøkelser. I alt har 23 ulike virksomheter blitt invitert til å gi sine svar i minst én revisjonsundersøkelse.

¹ Tidligere år har gjerne datainnsamlingsperioden gått fra mars til mars påfølgende år, men i 2025 var det noen få revisjoner som hadde tilsynsdato i januar eller februar 2025, med leveranse av revisjonsrapport og utsendelse av brukerundersøkelse samme måned som tilsynet fant sted.

Overordnet undersøkelse

Den overordnede undersøkelsen rettet seg mot myndighetskontakter og hovedverneombud i petroleumssektoren. Denne undersøkelsen ble gjennomført årlig fra 2019-2023, men ble ikke gjennomført i 2024. Når vi sammenlikner årets tall med forrige undersøkelse, er det altså undersøkelsen som ble gjennomført i 2023 vi tar utgangspunkt i. Kontaktinformasjon for myndighetskontaktene ble hentet inn fra Havtil, mens kontaktinformasjon for hovedverneombudene ble tilsendt fra de enkelte virksomhetene i sektoren. Undersøkelsens feltperiode var mellom 24.11.2025 til 19.12.2025, og invitasjon til undersøkelsen ble sendt ut til 62 myndighetskontakter og 206 hovedverneombud (totalt 268 respondenter). Undersøkelsen mottok i alt 47 svar fra myndighetskontakter (svarprosent 73) og 115 svar fra hovedverneombud (svarprosent 52). Samlet var det dermed 54 prosent av de inviterte som svarte på undersøkelsen, hvilket også må regnes som en høy svarprosent.

Manglende variasjon i datamaterialet

En gjennomgående tendens i de innsamlede dataene fra de to undersøkelsene er at respondentene stort sett gir positive vurderinger av både Havtil generelt, hvordan de ulike delene av revisjonene gjennomføres, og hvordan de generelt stiller seg til tilsynsvirksomhet. En konsekvens av dette er at det er forholdsvis lite variasjon å forklare i dataene. I en analyserapport av denne typen vil man normalt sett forsøke å forklare nettopp variasjon – *hvem svarer hva, og hvorfor?* Fordi respondentene er relativt samstemte i sine positive vurderinger er mulighetene for denne typen analyser begrenset i rapporten.

Forskjeller mellom hovedverneombud og myndighetskontakter blir diskutert når vi ser på den overordnede undersøkelsen, og vi trekker også frem forskjeller i svargiving fra respondenter tilknyttet Equinor og fra andre selskap i petroleumssektoren. Utover dette fører den manglende variasjonen i datamaterialet til at analysene stort sett blir presentert og diskutert på et overordnet nivå.

Rapportdisposisjon

Rapporten er delt inn i to kapitler. Først gjennomgår vi revisjonsundersøkelsen. Oppbygning av dette kapittelet følger innledningsvis samme struktur som en revisjon. Det starter med et sett av spørsmål om varselbrev og dialog i forkant av selve revisjonen, før vi går videre med å presentere selskapenes vurderinger knyttet til gjennomføringen av revisjon, oppsummeringsmøtet og tilsynsrapporten. Selskapene ble også bedt om å vurdere samhandlingen med Havtil i de spesifikke revisjonene, og det opplevde utbyttet av dem. Avslutningsvis i kapittelet sammenlignes resultatene med svargivingen fra tidligere år.

Etter dette ser vi nærmere på resultatene fra den overordnede undersøkelsen. Denne undersøkelsen var rettet mot både myndighetskontakter og hovedverneombud hos virksomhetene i petroleumssektoren. Svarene for disse to gruppene presenteres separat. Vi ser på hvordan respondentene bruker og håndterer funn og læringspunkter i Havtils revisjoner og tilsynsaktivitet, hvilke informasjonsformer fra Havtil som vanligvis benyttes, hvordan de vurderer det gjeldende HMS-regelverket i petroleumssektoren, og betydningen av Havtil generelt og deres virkemidler. Videre

gjennomgår vi en rekke spørsmål hvor Havtil som tilsynsmyndighet står i fokus, med tanke på forhold som konsistens, tillit, og overordnet vurdering av arbeidet som gjøres.

Hovedfunn

Denne rapporten baserer seg to på undersøkelser; revisjonsundersøkelsen som sendes ut til myndighetskontakter etter hver gjennomført revisjon, og en mer generell overordnet undersøkelse sendt ut til myndighetskontakter og hovedverneombud i slutten av 2025. Til sammen dekker disse to undersøkelsene opp for et bredt spekter av spørsmål, blant annet knyttet til selskapenes eget sikkerhetsarbeid, vurderinger av gjeldende regelverk for petroleumssektoren, og hvordan man oppfatter Havtil og arbeidet tilsynet gjør, i enkeltrevisjoner og generelt.

Svarene i både revisjonsundersøkelsen og den overordnede undersøkelsen er i hovedsak positive, og viser at Havtil har godt omdømme i petroleumssektoren. Vi ser at Havtils arbeid er godt innenfor bransjens forventninger. Hele 95 prosent av myndighetskontaktene, og 86 prosent av hovedverneombudene, oppgir at de i stor eller svært stor grad har tillit til Havtil.

Samhandlingen mellom selskapene og Havtil skiller seg ut som spesielt positiv. Selskapene gir Havtil god vurdering på informasjonen som kommer i forkant i revisjonen, og ser ut til å ha spesielt stor nytte av muligheten til å ha dialog for å avklare eventuelle uklarheter før selve revisjonen startes.

En del respondenter gir tekstlige tilbakemeldinger om at revisjonene er ressurskrevende. Det er allikevel få som mener at denne belastningen er urimelig stor. Det er i det hele tatt få som uttrykker misnøye knyttet til selve revisjonene. Havtil får god vurdering når det gjelder kompetanse. 91 prosent opplever Havtil som en sterk og tydelig tilsynsetat.

Som i tidligere år, er det en del respondenter som opplever at det er en viss variasjon i praksis mellom revisjoner og revisjonslag, men at det er få som opplever at variasjonen er stor. Det ser altså ut til at petroleumssektoren generelt sett opplever Havtil som konsistente i håndhevingen av regelverket.

Både myndighetskontakter og hovedverneombud mener av Havtils revisjonsvirksomhet er viktig for selskapenes sikkerhetsarbeid. De to gruppene har imidlertid noe ulikt syn på behovet for mer statlig styring. Nesten tre av fire hovedverneombud mener det hadde vært enklere for selskapene å prioritere sikkerhet og arbeidsmiljø dersom myndighetene gav tydeligere føringer. I underkant av en tredel av myndighetskontaktene mener det samme.

Henholdsvis 72 og 68 prosent av respondentene oppgir at Havtil har identifisert avvik eller forbedringspunkt i forbindelse med revisjon. Kun 7 prosent har fått pålegg eller varsel om pålegg. 79-86 prosent vurderer bruken av avvik som rimelige, godt begrunnet og konsistent med tidligere praksis. En noe lavere andel, 61-73 prosent, vurderer bruken av forbedringspunkt tilsvarende.

Vi ser at det er pålegg og varsel om pålegg som i størst grad fører til iverksetting av tiltak. Dette er myndighetskontaktene og hovedverneombudene stort sett enige om. Det er litt mer variasjon i synet på betydningen av forbedringspunkter, hvor myndighetskontaktene er mer overbevist om oppfølgingen av disse enn hva hovedverneombudene er.

Tilsyn gjennomføres både med fysiske befaringer og gjennom digitale møter og intervjuer. Hovedverneombudene foretrekker tydelig fysisk befaring, og hele 94 prosent sier seg enig i at det er mer sannsynlig at fysisk befaring fører til tiltak sammenliknet med digital befaring. Kun 46 prosent av

myndighetskontaktene mener det samme, og fremhever at begge former for tilsyn er sterke virkemidler som følges opp med nødvendige tiltak.

Etter syv år med brukerundersøkelser, har vi mulighet til å se på utviklingen i selskapenes svar over tid. Det er naturlig å forvente en viss variasjon, uten at det nødvendigvis er en utvikling av reell betydning. Alt i alt finner vi at selskapenes vurderinger er på linje med fjorårets resultat. Vi merker oss samtidig en svakt positiv utvikling innenfor varselbrev og dialog i forkant, gjennomføring av revisjon, oppsummeringsmøte, tilsynsrapport, samhandling med Havtil og Havtils virkemiddelbruk, sammenlignet med både 2024, 2023 og 2022. Ser vi på svarene for revisjonsundersøkelsen samlet over disse årene, ligger årets resultater marginalt høyere enn perioden fra 2021-2024, og på samme nivå som i 2020. Det eneste punktet der vi ser en svak nedgang fra fjoråret er i vurderingen av effekt/utbytte av revisjonen, som nå er på nivå med vurderingene fra 2023.

I den overordnede undersøkelsen er utviklingen mer uklar, og det er ingen tydelig overordnet retning på utviklingen. Samlet sett kan resultatene i både revisjonsundersøkelsen og den overordnede undersøkelsen karakteriseres som positivt stabile.

At svarene for det meste er positive, betyr ikke at kritikk er helt fraværende. Det finnes kritiske røster, både til enkeltrevisjoner, enkelthendelser, og Havtils arbeid generelt. Vi finner likevel ingen overordnede fellesnevner for kritikken, men trekker flere steder i rapporten fram kritiske enkeltkommentarer som kan anspore til videre utvikling av tilsynsvirksomheten

Revisjonsundersøkelsen

Kort tid etter levert rapport på revisjonene som ble startet opp i løpet av 2025, ble myndighetskontaktene fortløpende invitert til å svare på en revisjonsundersøkelse. Denne undersøkelsen er altså tett knyttet til den enkelte revisjonen, både i innhold og tid.

I dette kapittelet ser vi først på grupper av spørsmål som fokuserer på ulike faser av revisjonen, fra selskapet mottar varselbrev og til tilsynsrapporten foreligger. Deretter ser vi på noen mer generelle spørsmål om hva selskapet mener om revisjonen samlet sett, og samhandlingen med Havtil.

Spørsmålene ble stilt med fem svaralternativer, som spenner fra positiv til negativ. Med enkelte unntak kan positive svar tolkes som en positiv tilbakemelding til Havtil. Som vi skal se, er det i hovedsak den positive enden av skalaen som har blitt benyttet, og det finnes ingen spørsmål der de negative svarene er i overvekt. Enkelte steder er det interessant å se på forskjellen mellom positive og svært positive svar, og der går vi nærmere inn på dette. Andre steder er det derimot rimelig å tolke begge som uttrykk for omtrent samme synspunkt, og vi gir derfor ikke den samme oppmerksomheten til skillet.

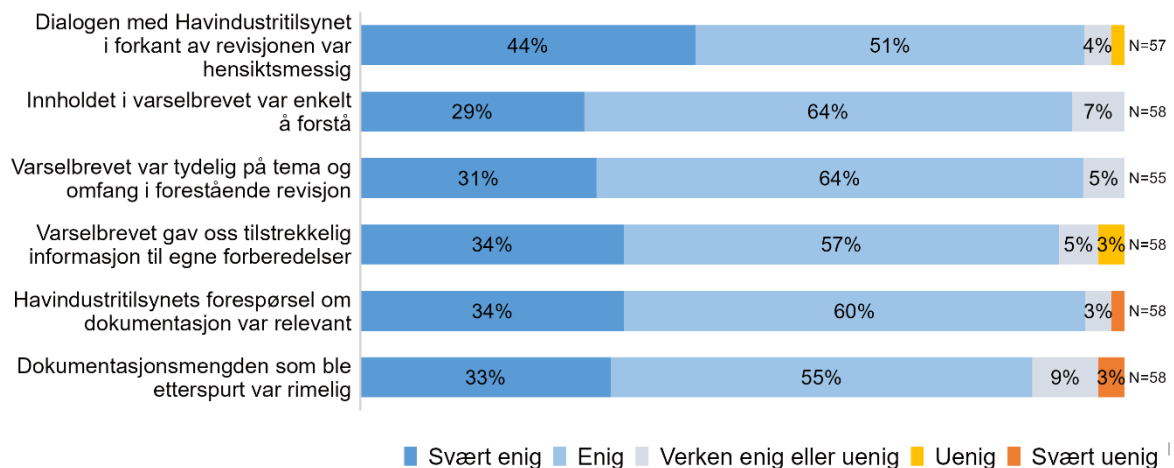
Undersøkelsen i sin nåværende form har pågått siden 2019, og vi kan derfor sammenligne svarverdier mellom år. Vi trekker frem relevante utviklingstrekk gjennom kapittelet, og avslutningsvis presenterer vi gjennomsnittsverdier for svargivingen i de fem årene det er undersøkelsesdata for.

Varselbrev og dialog i forkant

I forkant av hver revisjon sender Havtil varsel til selskapet som har ansvar for driften på innretningen hvor revisjonen skal skje. Brevet skal gi selskapet anledning til å gjøre forberedelser som er nødvendig i forkant av revisjonen. Dette innebærer at selskapene får vite konkret hva som skal undersøkes, og hvilken dokumentasjon selskapet må legge fram for Havtil. Dersom selskapene har behov for ytterligere informasjon, er det dialog med Havtil om det. Målet med disse forberedelsene, er at revisjonen skal bli gjennomført på en så god måte som mulig. I denne delen ser vi på hvor godt dette fungerer i praksis.

Figur 1 viser at selskapene i all hovedsak er fornøyde med Havtils prosess i forkant av revisjonen. Hele 95 prosent var enige eller svært enige i at dialogen i forkant var hensiktsmessig, kun to prosentpoeng lavere enn forrige undersøkelse. Vi observerer samtidig en betydelig økning i andelen som velger det mest positive svaralternativet «svært enig», fra 23 prosent i 2024 til 44 prosent i 2025. Det er få som har noe å utsette på samhandlingen med Havtil. De fleste er fornøyde med både varselbrevet og Havtils forespørsel om dokumentasjon.

Figur 1: Varselbrev og dialog i forkant. Svaralternativet «Ikke relevant» er utelatt.

De få som uttrykte seg negativt i noen av spørsmålene, fikk muligheten til å utdype sin svargiving med egne ord. Tekstsvarene som kom inn, går i all hovedsak ut på at tiden fra tilsynsvarselet ble mottatt til tilsynet startet opp var for kort:

«Varselbrevet kom like før ferien og tok ikke høyde for at personell har planlagt ferie. Noe som gav lite tid til forberedelser og koordinering av ressurser.»

«For offshoretilsyn setter vi stor pris på å motta varselet minst 6 uker før tilsynet slik at skiftet som vil delta i gjennomføringen av tilsynet kan få informasjon om dette turen før selve tilsynet, dette reduserer stress i organisasjonen.»

«Varsel kom 3 uker før tilsynet. Det er ønskelig å få varselet minimum 4 uker før.»

Tidligere har de vanligste kommentarene handlet om at innholdet i varselbrevet var vanskelig å forstå eller ikke inneholdt tilstrekkelig informasjon. Denne typen kommentarer ser vi ikke i årets tekstmateriale. De kommentarene som går på varselbrevets innhold, er i all hovedsak positive:

«Varselbrevet inneholdt tilstrekkelig informasjon og det var gode avklaringer i forkant av tilsynet»

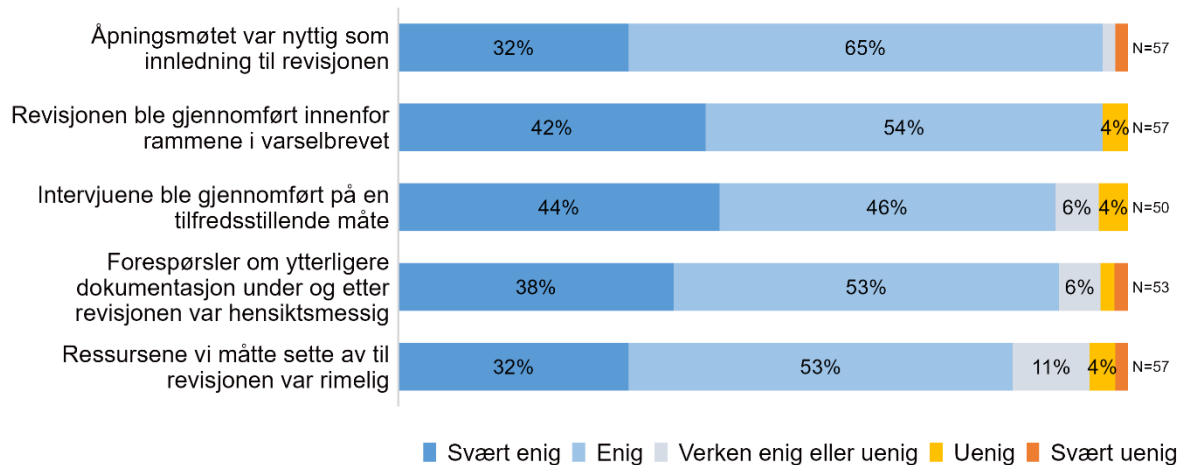
Flere respondenter trekker også frem positive erfaringer med dialogen i forkant av tilsynet. Mange forteller om konstruktiv dialog i forkant som har lagt til rette for et effektivt tilsyn, med redusert behov for oppfølgende avklaringer. Spesielt trekkes frem positive erfaringer med gjennomføring av avklarende møte/samtale i forbindelse med tilsynsvarselet.

Gjennomføring av revisjonen

Vi skal nå se på gjennomføring av selve revisjonen. Denne fasen starter med Havtils åpningsmøte, og omfatter dessuten verifikasjoner, intervjuer og gjennomgang av dokumentasjon. Fokuset i undersøkelsen er på to ting. Det første er belastningen som revisjonen legger på selskapet. Det andre er om revisjonen var i samsvar med det som ble varslet.

Selskapenes vurdering av gjennomføringen av revisjonen forteller en tilsvarende historie som for forberedelsene (figur 1). Som i tidligere år, er de aller fleste fornøyde. Vurderingene er forholdsvis like som i forrige rapport.

Figur 2: Gjennomføring av revisjonen. Svaralternativet «Ikke relevant» er utelatt.

Et mindretall av selskapene som ble spurt oppgir utfordringer knyttet til ressursbruk, dokumentasjonskrav og gjennomføring av intervjuer. I år har det kommet inn svært få negative kommentarer på disse spørsmålene. Enkelte selskaper forteller imidlertid om negative eller varierte erfaringer fra intervjuene:

«Det er variasjon i måten intervjuene ble gjennomført på. Til dels meget bra tone og gode og relevante spørsmål, men også til dels opplevelsen av at intervjuobjektene opplevde seg unødvendig presset i intervjusituasjonen. F.eks. det at folk trenger tid å tenke over spørsmålet, betyr ikke nødvendigvis at de ikke har et svar.»

«I noen av intervjuene ble intervjuobjekt avbrudd opptil flere ganger ild intervjuet. Lite pauser mellom intervjuene. Burde lagt opp en agenda med pauser.»

Noen forteller også om at mengden dokumentasjon som ble etterspurt i forkant av intervjuet var for stor:

«Mengde dokumentasjon i forkant var urimelig stor.»

«Havtil etterspurte myyye dokumentasjon [...] - Dette er krevende å håndtere på kort tid.»

Det overveiende flertallet av tekstsvarene var like fullt svært positive til gjennomføringen av tilsynet. Mange fremhever god og profesjonell kommunikasjon som en viktig bidragsyter til et vel gjennomført tilsyn.

«Generelt sett var det veldig ryddig og god dialog gjennom hele tilsynet. Havtil var flinke til å introdusere hensikt og metodikk til intervjuobjektene, og det var en god og samarbeidende tone i intervjuene som bidro til at Havtil fikk godt

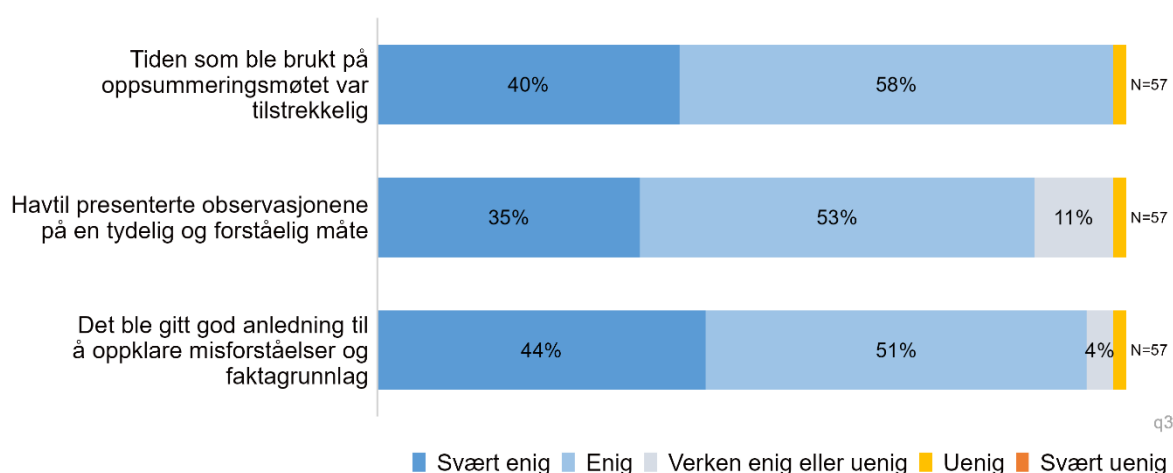
innblikk i våre prosesser og prosedyrer, og også at vi fikk forståelse for hva Havtil prioriterer.»

Oppsummeringsmøtet

Hver revisjon avsluttes med et oppsummeringsmøte hvor Havtil legger fram sine observasjoner, og hvor selskapet får mulighet til å komme med tilsvar til observasjonene og Havtils foreløpige konklusjoner. Møtet har dermed en viktig funksjon som arena for å avklare misforståelser og å gi selskapet en forståelse av Havtils umiddelbare vurdering i påvente av en endelig rapport. I tilfeller med alvorlige avvik, vil oppsummeringsmøtet gi et godt utgangspunkt for rask utbedring. I revisjoner med mindre alvorlige funn, kan møtet bidra til at rapporten blir mer presis, og at selskapet får en bedre forståelse av rapportens innhold.

Selskapene vurderer oppsummeringsmøtet gjennomgående positivt. De fleste opplever at møtene er tilstrekkelig lange, og at innholdet formidles på en forståelig måte. Sammenlignet med tidligere år er andelen positive svar høyere på samtlige spørsmål, samtidig som nesten ingen sier seg uenig i påstandene som ble presentert.

Figur 3: Oppsummeringsmøtet. Svaralternativet «Ikke relevant» er utelatt.

Tidligere år har det kommet tilbakemelding på at enkelte opplevde at det ikke var satt av tilstrekkelig med tid til oppsummeringsmøtet. Dette ser vi også et par tilfeller av i år:

«Viktig at det blir gitt tilstrekkelig tid til avklaringer i et oppsummeringsmøte (minimum 45 minutter) og at det som presenteres i et oppsummeringsmøte presenteres skriftlig.»

«Viktig at det settes av tilstrekkelig tid i oppsummeringsmøtet, gjerne 1 time.»

Det kan også se ut som at i tilfeller der oppsummeringsmøtet har blitt gjennomført uten bruk av lysbilder og annet støttemateriell, opplevdes tilbakemeldingene som mer uklare:

«Kun muntlig oppsummering av observasjoner. Foretrekker å se punktene presentert på et lysark.»

Det er allikevel tydelig at mange har benyttet visuelle presentasjoner under oppsummeringsmøtet, og dette blir tatt godt imot:

«Veldig bra med presentasjon til oppsummeringsmøte. Laget ble ansett som dyktige og faginteresserte.»

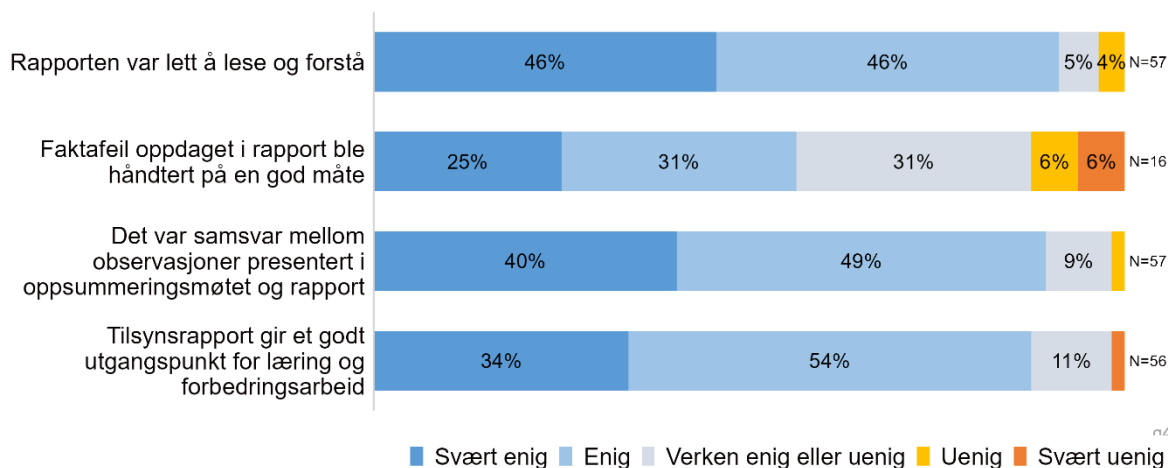
«Fint med presentasjon av funn slik som ble gjort her. Vanskeligere å oppfatte detaljer i de tilfeller det ikke presenteres noe skriftlig.»

De øvrige tilbakemeldingene på gjennomføringen av oppsummeringsmøtet var overveiende positive.

Tilsynsrapporten

Etter gjennomført revisjon arbeider Havtil videre med funnene. Dette arbeidet ender med en tilsynsrapport som blir sendt til det reviderte selskapet, og deretter publisert på Havtils nettsider. Et viktig poeng med rapporten, er at den skal være en grundig skriftliggjøring som gir selskapene et godt utgangspunkt til å iverksette tiltak. Det er rimelig å forvente at funnene som blir presenterte i rapporten i stor grad samsvarer med funnene som ble lagt fram i oppsummeringsmøtet. Vi skal nå se på hva selskapene mente om tilsynsrapporten.

Figur 4: Tilsynsrapport. Svaralternativet «Ikke relevant» er utelatt.

Selskapene uttrykker i stor grad tilfredshet med tilsynsrapporten. Andelen som er fornøyde er i stor grad den samme som i forrige undersøkelse. De fleste opplever at rapportens innhold er tydelig, og i samsvar med det som ble presentert i oppsummeringsmøtet.

Blant de få myndighetskontaktene som ikke opplevde sammenhengen som god, hevder enkelte at begrunnelser kan oppleves forvirrende og utydelig:

«Kunne vært tydeligere på at vi ville få flere avvik i tilsynsrapporten.»

«Begrunnelse i avvik i tilsynsrapporten var ikke tydelig beskrevet»

«Enkelte punkter var veldig tydelige. Andre var litt mer generelle og vanskelig å sette fingeren på.»

Andelen som er enten uenig eller svært uenig i at faktafeil ble håndtert på en god måte er halvert siden forrige undersøkelse, fra 24 til 12 prosent. Dette må sies å være en svært positiv utvikling. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at kun selskaper som har opplevd faktafeil ble stilt dette spørsmålet. Antallet svar er dermed lavt, og man kan dermed forvente større årlige svingninger.

De som gav negativ tilbakemelding på håndteringen av faktafeil begrunner dette med at de påpekte feilene ikke ble rettet opp i slik selskapene hadde forventet:

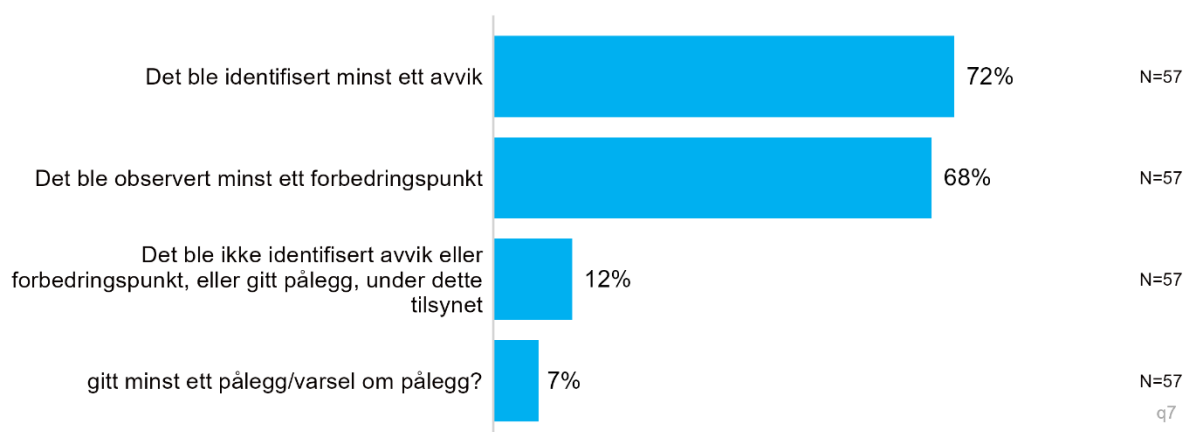
«Påpekte faktafeil ble ikke adressert av Havtil i endelig rapport. Vi hadde forventet en detaljert respons og en oppdatering av rapporten hvor faktafeilene hadde blitt håndtert.»

«Det ble gitt en tilbakemelding på faktafeil [...]. Det ble vurdert at det ikke var nok til å sende en revidert rapport.»

Havindustritilsynets virkemiddelbruk

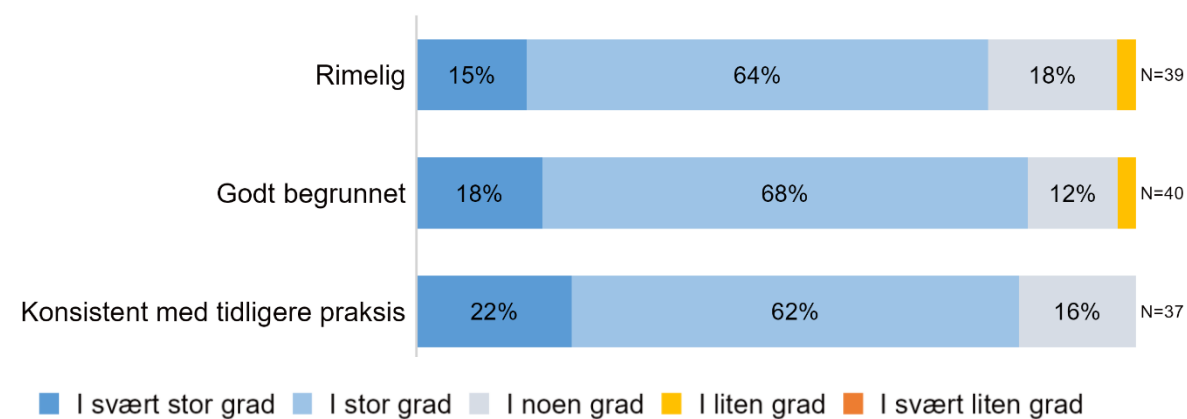
I tilsynsrapporten har Havtil anledning til å reagere på regelverksbrudd eller andre konkrete forhold som ble avdekket under tilsynet. Sentrale reaksjonsmidler er blant annet identifisering av avvik, forbedringspunkt eller pålegg eller varsel om pålegg. Disse virkemidlene benyttes basert på funnets alvorlighetsgrad. Havtil har mildere virkemidler enn dem nevnt over, som dialog, men også strengere virkemidler som tvangsmulkt eller krav om stans av produksjonen. I undersøkelsen har selskapene blitt stilt et sett av spørsmål tilknyttet Havtils virkemiddelbruk.

Figur 5: Funn i forbindelse med tilsyn

Selskapene ble først bedt om å oppgi hva som ble avdekket under tilsynet, og her kunne de krysse av for flere alternativer. 72 prosent oppgir at det ble identifisert minst ett avvik, noe som er en reduksjon på 2 prosentpoeng fra fjoråret. Videre oppgir 68 prosent at det ble observert minst ett forbedringspunkt, noe som er en økning på 14 prosentpoeng fra året før. Totalt sett ble det altså observert færre avvik og flere forbedringspunkt i 2025-revisjonene enn i 2024-revisjonene. Andelen som mottok pålegg eller varsel om pålegg har økt noe, fra 4 prosent i 2024 til 7 prosent i 2026. Respondentene fikk deretter oppfølgings spørsmål knyttet til disse funnene.

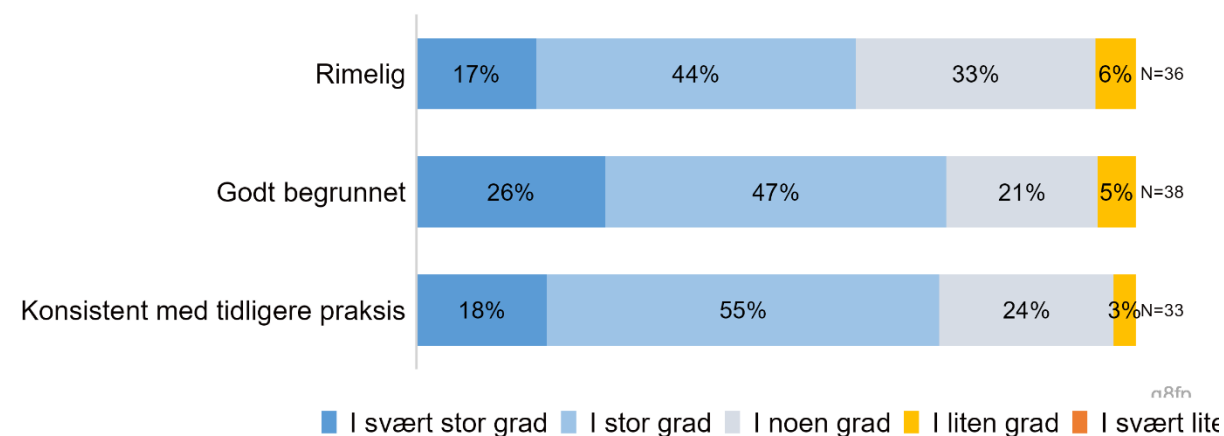
Figur 6: «I hvilken grad vurderer dere bruken av avvik som ...»

Andelen som vurderer bruken av avvik som rimelig har økt de siste årene, fra 50 prosent i 2022, 60 prosent i 2023, 68 prosent i 2024, og nå til hele 79 prosent i 2025. Enda flere opplevde avviket som godt begrunnet, og også her ser man en positiv utvikling fra tidligere undersøkelser. Andelen som vurderer bruken som konsistent med tidligere praksis er også noe høyere enn forrige undersøkelse. Med andre ord er det en klar positiv utvikling over tid i selskapenes vurdering av avviksbruk i revisjonene.

Det er få kritiske kommentarer til bruken av avvik i år. Tilbakemeldingene går i hovedsak ut på at avvikene var kjent av selskapene fra før av.

Figur 7: «I hvilken grad vurderer dere bruken av forbedringspunkt som ...»

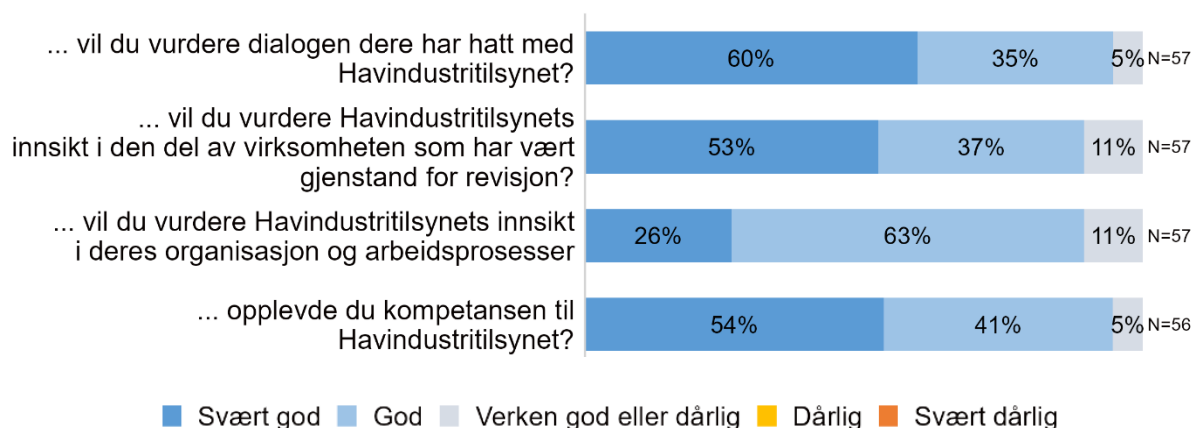
Selskapene er i all hovedsak positivt innstilt til forbedringspunktene som Havtil identifiserte, men det er noen flere som benytter den negative enden av skalaen sammenliknet med foregående undersøkelse. Omtrent seks av ti opplevde forbedringspunktene som rimelige, noe som er 10 prosentpoeng lavere enn undersøkelsen fra 2024. I 2024 var det imidlertid ingen som svarte at de i liten grad opplevde forbedringspunktene som rimelige, noe 6 prosent gjorde i denne runden. Andelen som opplevde forbedringspunktene som godt begrunnet er uendret fra forrige undersøkelse, med 73 prosent. Andelen som opplever at forbedringspunktene er konsistent med tidligere praksis er økt med 5 prosentpoeng fra 2024.

Selskapene som mottok *pålegg eller et varsel om pålegg* ble også bedt om å vurdere hvorvidt dette var rimelig, godt begrunnet eller konsistent med tidligere praksis. I likhet med tidligere år er det svært få respondenter som mottok pålegg/varsel om pålegg, hvilket vanskeliggjør tolkning av disse vurderinger. Det vanligste svaret for disse var at bruken av pålegg «i stor grad» kunne anses som rimelig. På bakgrunn av det svært lave antallet respondenter som mottok dette spørsmålet, presenterer vi ikke disse tallene med egen figur.

Samhandlingen med Havindustritilsynet

Vi skal nå se på hvordan myndighetskontaktene opplevde samhandlingen med Havtil. Disse spørsmålene er mer generelle enn de vi har sett på til nå, og er ikke knyttet til en enkelt del av revisjonen. Vi har allerede sett at tilbakemeldingene på dialog i forkant av revisjonen var gode. Av alle temaene som ble dekket i undersøkelsen, er det samhandlingen med Havtil som fikk best tilbakemeldinger.

Figur 8: Samhandlingen med Havindustritilsynet. [Hvordan ...]

I 2025 vurderer hele 95 prosent av respondentene at dialogen med Havtil har vært god eller svært god. Vurderingene av Havtils innsikt i selskapets organisasjon og arbeidsprosesser, innsikt i den delen av virksomheten som har vært gjenstand for revisjon, og overordnede kompetanse, er også svært positive. Det er noen flere som bruker den nøytrale delen av skalaen sammenliknet med forrige undersøkelse, men forskjellene er marginale. Ingen vurderer Havtil som dårlig på noen av punktene i dette spørsmålsbatteriet.

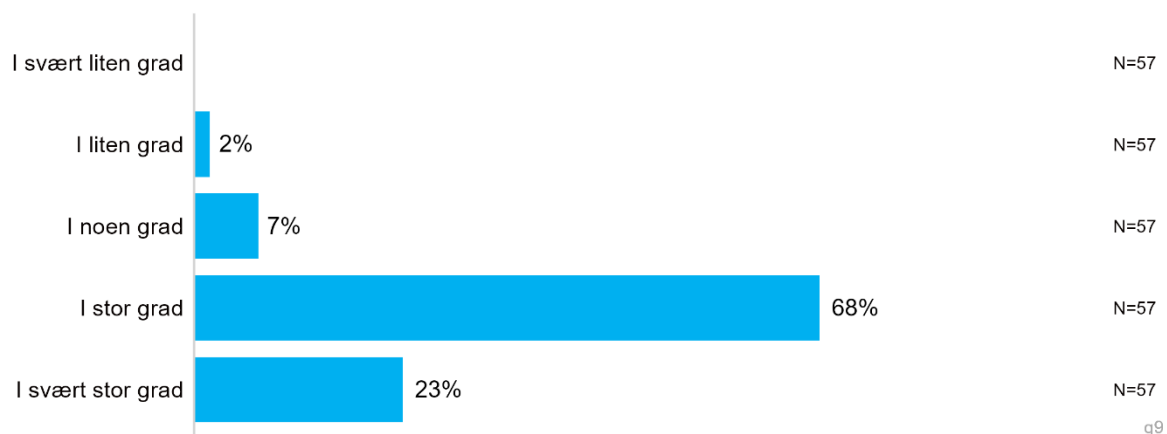
De positive svarene viser at selskapene i all hovedsak er fornøyde med samhandlingen med Havtil, og mange av tekstkommentarene uttrykker positive erfaringer:

«God og respektfull dialog gjennom hele prosessen. Også knyttet til temaene det ble gjort funn på var opplevelsen at det var en faktabasert men respektfull fremtoning.»

«Samhandlingen var meget god. Havtil hadde en grundig og ryddig tilnærming.»

Det kom ikke inn noen negative skriftlige tilbakemeldinger på samhandlingen med Havtil i årets undersøkelse.

Figur 9: «I hvilken grad fremsto Havtil som en sterk og tydelig tilsynsetat i denne revisjonen?»

Vi ser også at det store flertallet av respondentene, 91 prosent, i stor grad eller i svært stor grad opplever Havtil som en sterk og tydelig tilsynsetat. Her kan vi skimte en svakt jevn økning de siste årene, fra 83 prosent i 2022, 85 prosent i 2023 og 88 prosent i 2024. Det er også verdt å bemerke at ingen har benyttet seg av alternativet «i svært liten grad» på dette spørsmålet i år. Tilbakemeldinger som dette er typiske:

«Havtil stiller med høy fagkompetanse, noe som bidrar til gode og faglig sterke diskusjoner vi setter pris på. Representantene er åpne og viser interesse for hvordan vi har etablert prosedyrer og tiltak for å etterleve regelverket på best mulig måte.»

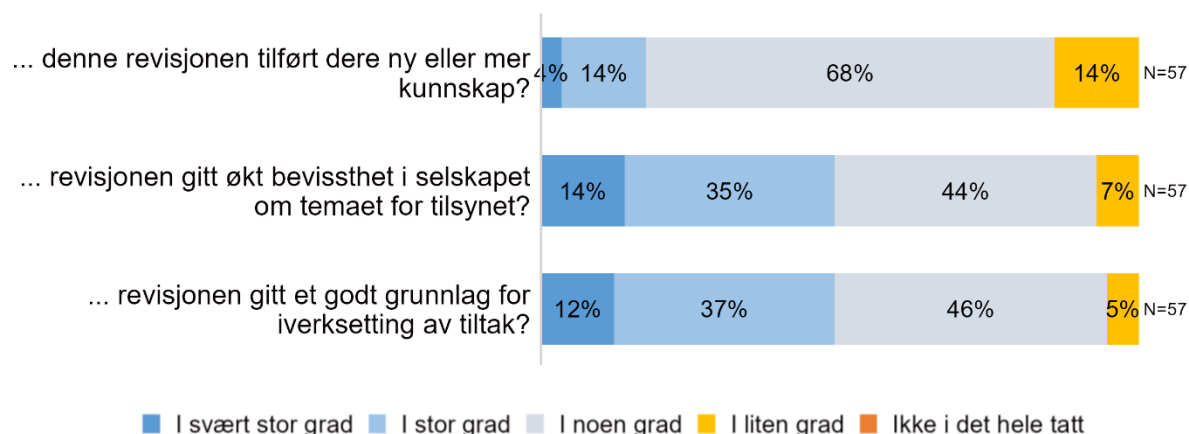
«Opplevde en tydelig innramming, fremtoning og rolleavklaring. Gjennomføringen var respektfull med funn vi kan kjenne oss igjen i. Opplevde styrken i tilsynsetaten som naturlig, mer enn sterk for å demonstrere styrke for styrkens skyld. Vel gjennomført.»

Det kom ikke inn noen kritiske skriftlige tilbakemeldinger på dette punktet i år.

Effekt av revisjonen

Et viktig formål med revisjonene er selvsagt å avdekke regelverksbrudd, men revisjonen kan også bidra til å tilføre kunnskap utover påpekning av avvik (eller forbedringspunkter). Det var 18 prosent som oppgav at de i stor eller svært stor grad fikk ny kunnskap, hvilket innebærer en reduksjon på 16 prosentpoeng fra forrige undersøkelse. Det er imidlertid bare 5 prosentpoeng lavere enn i 2023. Det var også 49 prosent som svarte at revisjonen hadde økt bevisstheten om temaet for tilsynet, noe som tilsvarer en reduksjon på 18 prosentpoeng. 49 prosent mener at revisjonen gir et godt grunnlag for iverksetting av tiltak, hvilket også er lavere enn foregående år.

Figur 10: Effekt av revisjonen. [I hvilken grad har...]

Variasjonen fra år til år kan henge sammen med hvor mange som har mottatt avvik eller pålegg i revisjonsåret. I 2025 var det svært få som mottok pålegg eller varsel om pålegg. Vi har undersøkt hvorvidt vurdering av effekt varierer mellom de som rapporterer at de fikk identifisert avvik, forbedringspunkter eller mottok pålegg eller varsel om pålegg i forbindelse med tilsynet. Vi finner at det overordnet sett er lite variasjon mellom disse gruppene. De som ikke fikk identifisert hverken avvik eller forbedringspunkt eller ble gitt pålegg, rapporterer allikevel i noe lavere grad at tilsynet har tilført ny kunnskap. Blant de som har fått identifisert avvik og forbedringspunkter, rapporterer de aller fleste at dette «i noen grad» har ført til økt bevissthet og gitt grunnlag for iverksetting av tiltak. Blant dem som mottok pålegg eller varsel om pålegg vurderer halvparten at dette «i liten grad» har tilført ny kunnskap.

I tekstsvarene for årets rapport var det, som tidligere år, enkelte som svarte at Havtil i revisjonen påpekte kjente problemstillinger som selskapene ga uttrykk for at de hadde kontroll på:

«Kjent problemstilling som vi var enig i.»

«Det var til dels kjente utfordringer som ble avdekket - og disse jobbes det allerede med.»

«Fokuset vårt var der, men vi ser at det må forbedres på noen områder for å øke kvaliteten ytterligere.»

Andre mente at tilsynet bidro til å avdekke mangler, selv om disse var små, og dermed ikke tilførte ny kunnskap av særlig betydning:

«Avvikene som ble avdekket var relativt små feil. [...] det vil ikke medføre store endringer. Dette betyr ikke av Havtils arbeid var ubetydelig, men heller at vi tolker det som vår organisasjon har et bra oppfølgingssystem. Det er betryggende å få verifisert.»

Samlet svargivning

Vi vil nå ta en mer overordnet tilnærming til svarene. Som vi har sett, var revisjonsundersøkelsen delt inn i spørsmålsbatterier med ulike overordnede tema. Svarskalaene går fra negativt (1) til positivt (5),

noe som gir oss muligheten til å regne ut gjennomsnittsindekser for hvert spørsmålstema. Dette gir et mer tydelig oversiktsbilde av svarene.

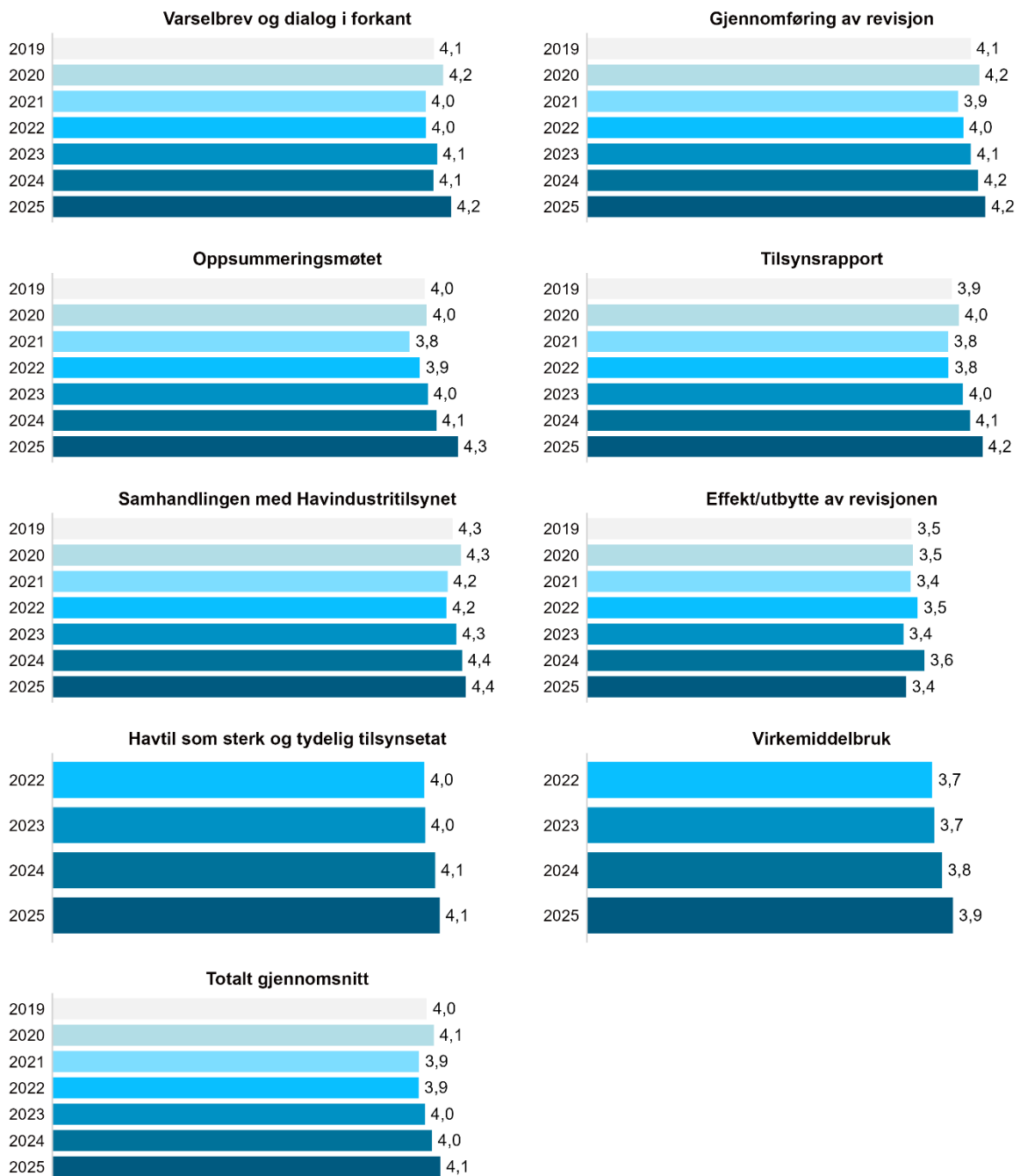
I figur 11 viser vi gjennomsnittlig svarverdi for de ulike temaene.² Når vi sammenligner gjennomsnittlig svar, er det viktig å huske på at svarene på enkeltspørsmål innenfor de ulike temaene kan variere mer enn hva man får inntrykk av her. Revisjonsundersøkelsen har vært gjennomført årlig siden 2019, og vi kan dermed sammenligne på tvers av flere år (vi ser her bort fra den mer begrensede 2018-piloten).

To spørsmål ble i tillegg innført i 2022-undersøkelsen og presenteres dermed kun med årene fra og med dette som sammenlikningsgrunnlag. Dette gjelder temaene «Havtil som sterk og tydelig tilsynsetat» og «virkemiddelbruk».

Totalt gjennomsnitt av alle svarene er på 4,1, noe som er et tydelig positivt resultat, marginalt høyere enn perioden fra 2021-2024, og på samme nivå som i 2020. Det var samhandlingen med Havtil som fikk best vurdering blant temaene, men tilbakemeldingene er i gjennomsnitt tydelig positive for alle tema. På de fleste temaene er det en tendens til en svak økning i gjennomsnittskårene fra 2021 og fram til 2025.

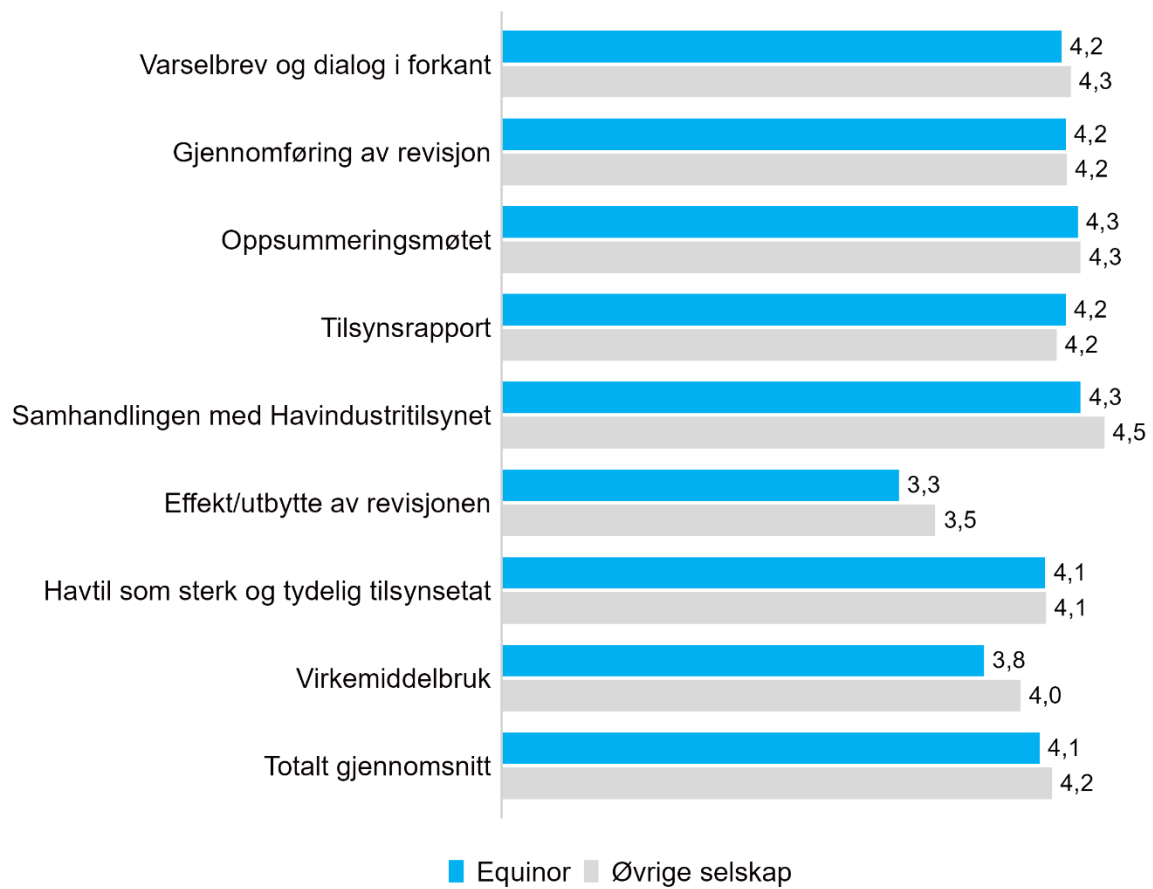
² Merk at svarskalaen for de ulike spørsmålene varierer noe.

Figur 11: Samlet svargiving for ulike temaer ved revisjon. Gjennomsnittsverdier per år.

Equinor er den klart største aktøren innenfor dette sektorområdet, og utgjør rundt en tredjedel av alle revisjonene i vår undersøkelse. Gitt Equinors særstilling, kan det være interessant å sammenligne deres svar med svarene fra de øvrige selskapene. Vi observerer at Equinor ligger svært nært de øvrige selskapene på samtlige spørsmål. Ser vi på totalt gjennomsnitt ligger Equinor marginalt lavere enn de øvrige selskapene. Dette er ikke nytt av årets undersøkelse, men noe som er gjennomgående på tvers av de foregående undersøkelsene. Ser vi svargivingen under ett, konkluderer vi allikevel med at både Equinor og de øvrige selskapene må sies å være tydelig positive.

Figur 12: Samlet svargiving for ulike temaer ved revisjon. Gjennomsnittsverdier. Fordelt på Equinor og øvrige selskap

Overordnet undersøkelse

Den overordnede undersøkelsen gikk ut til hovedverneombud og myndighetskontakter i petroleumssektoren i slutten av 2025. Målet med denne undersøkelsen er å fange opp de langsiktige og grunnleggende oppfatningene sektoren har om Havtil. Spørsmålene ba ofte respondenten om å tenke på de tre-fire siste årene, og spørsmålene var formulert slik at fokuset blir hevet over enkeltsituasjoner. Den overordnede brukerundersøkelsen har tidligere vært gjennomført årlig, men ble ikke gjennomført i 2024. Når vi sammenlikner årets tall med forrige undersøkelse er dette altså fra undersøkelsen som ble gjennomført for to år siden.

Et viktig skille i undersøkelsen går mellom hovedverneombud og myndighetskontakter. Dette skillet er interessant, fordi det gir oss tilgang til to ulike perspektiver innenfor samme industri, og i noen tilfeller innenfor samme selskap. Det er flere steder forskjeller i svarene til myndighetskontaktene og hovedverneombudene, men forskjellen er ikke dramatisk, og består for det meste av ulike nyanser av positive svar. Forskjellene i svargiving mellom hovedverneombud og myndighetskontakt følger også i all hovedsak et mønster som har blitt observert i de foregående undersøkelsene. Der forskjellene er større eller mindre enn foregående undersøkelser, kommenteres dette i teksten tilhørende de aktuelle spørsmålene. Vi legger også til grunn at mange av hovedverneombudene har ansvar for en mer avgrenset del av virksomheten, og at de derfor vil ha et svakere grunnlag for å svare på en del av spørsmålene enn det myndighetskontaktene har. Dette vil vi komme tilbake til når vi ser på disse spørsmålene.

Oppfølging av funn fra revisjon

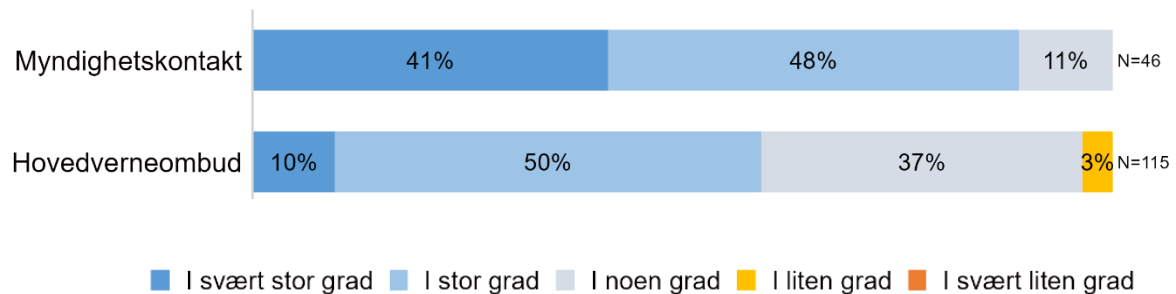
Etter en revisjon, legger Havtil fram sine funn for selskapet i en tilsynsrapport. Selv om funnene blir lagt fram i oppsummeringsmøtet på slutten av revisjonen, er det først i rapporten at det foreligger en grundig skriftliggjøring av Havtils konklusjon. I rapporten legger Havtil fram sine vurderinger, og konkretiserer også funnene til avvik og forbedringspunkter. Selskapene er pliktig å utbedre avvik, ettersom disse er brudd på regelverkskrav. Forbedringspunktene er indikasjoner på mulige regelverksbrudd, men med en mindre klar forpliktelse til utbedring.

Spørsmålene i denne delen kan fortelle oss noe om selskapenes forhold til Havtil. Selskapene kan se på Havtil som en instans som legger til rette for best mulig drift i petroleumssektoren, eller som en instans som innskrenker selskapets frihet til å drive som normalt. Disse to tenkte ytterpunktene, gir oss to perspektiver med helt ulike forutsetninger for å bruke kunnskapen som kommer fram gjennom revisjoner. Mens selskap på det første ytterpunktet vil se på revisjonsrapporten som verdifull informasjon om hvordan driften kan forbedres, vil det andre ytterpunktet se på revisjonen som et hinder som er forsert og tilbaketrukket i det man har forsikret at driften kan fortsette som normalt. Som vi skal se, viser de fleste selskaper en ganske stor interesse for funnene fra revisjonene.

Figur 13 viser at de fleste oppgir at de bruker funn og læringspunkter fra revisjonene. Flertallet av både myndighetskontakter og hovedverneombud rapporterer at funn og læringspunkter brukes i stor

eller svært stor grad. Myndighetskontaktene rapporterer dette i større grad enn hva hovedverneombudene gjør, noe som også har vært observert i foregående undersøkelser.

Figur 13: «I hvilken grad brukes funn og læringspunkter fra revisjoner i de delene av selskapet som berøres direkte av tilsynet?»

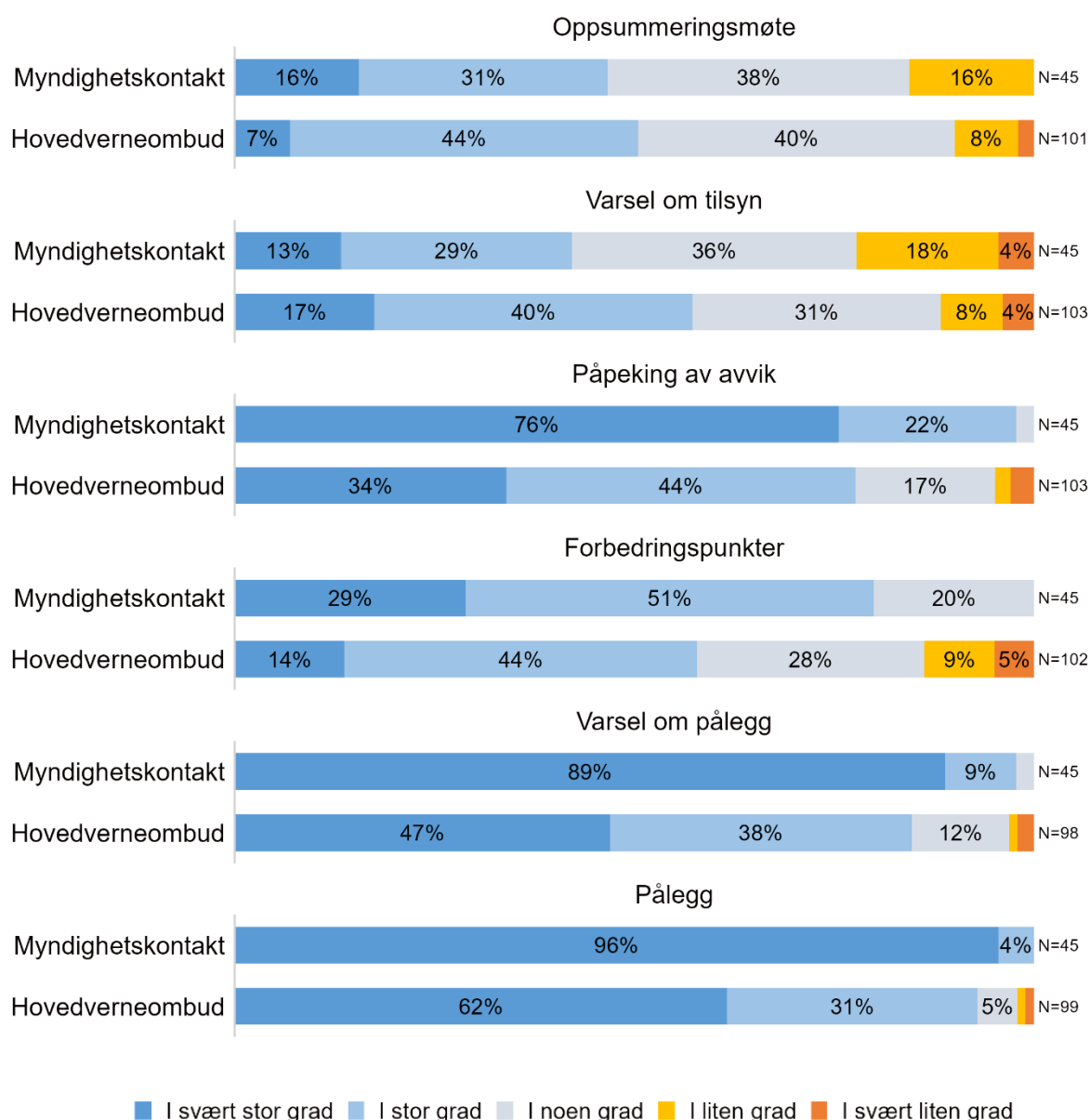

I forbindelse med revisjoner kan Havtil reagere på ulike måter, alt etter alvorlighetsgrad. Vi skal nå se på hva som i størst grad utløser tiltak hos selskapene. Figur 14 viser tydelig at pålegg og varsel om pålegg, nesten alltid fører til tiltak hos selskapene. Svarene i de to tilfellene var relativt like, men andelen som svarte «i svært stor grad» er høyere for faktiske pålegg. Forskjellen mellom hovedverneombud og myndighetskontakter ligger stort sett i hvor ettertrykkelig de bekrefter at varsel om pålegg og pålegg fører til tiltak.

Når det gjelder forbedringspunkter, er det relativt stor forskjell på hvordan de to gruppene svarer. Hovedverneombudene er noe mer skeptiske til at forbedringspunkter utløser forbedringer. Det er likevel ikke slik at forbedringspunkter blir vurdert som nytteløse – flertallet av både myndighetskontaktene og hovedverneombudene vurderer at forbedringspunkter utløser tiltak i stor eller svært stor grad.

Rundt halvparten av både hovedverneombudene og myndighetskontaktene oppgir at oppsummeringsmøtet i stor eller svært stor grad vil føre til tiltak. Varsel om tilsyn peker seg ut som det minst effektive virkemiddelet. 42 % av myndighetskontaktene mener at varsel om tilsyn fører til tiltak. Samtidig mener 57 % av hovedverneombudene det samme.

Figur 14: «Basert på dine erfaringer: I hvilken grad vil følgende virkemidler normalt sett føre til tiltak?»

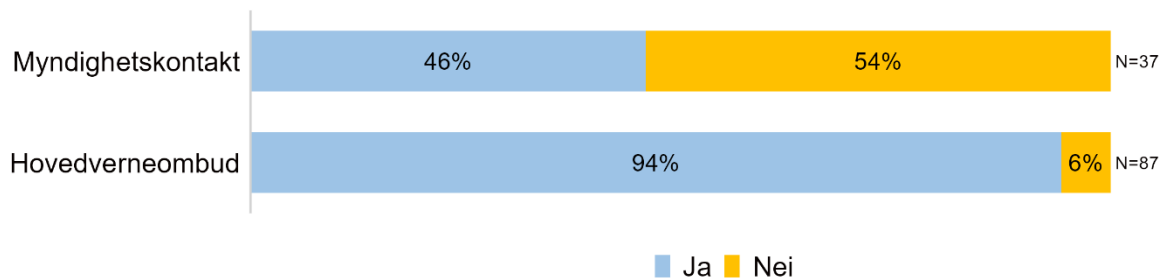

Havindustritilsynet har tradisjonelt basert mye av tilsynsvirksomheten sin på fysiske tilsyn. I dag gjennomføres tilsyn både med fysiske befaringer (på arbeidsplass/ute i anlegg) og gjennom kun møter og intervjuer, da typisk på land/hovedkontoret³. I 2022 spurte vi for første gang respondentene om de anså det som mer sannsynlig at fysisk befaring førte til tiltak sammenlignet med revisjoner som kun gjennomføres med møter og eventuelt intervjuer. Figur 15 viser at de aller fleste hovedverneombud svarer bekreftende på spørsmålet. Rett under halvparten av myndighetskontaktene er også av den

³ Økt fokus på bruk av digital kommunikasjon og ikke-fysiske befaringer ble opprinnelig innført som en naturlig følge av Covid-19-pandemien. Ikke-fysiske befaringer benyttes fortsatt i tilfeller der dette vurderes som hensiktsmessig, mens heldigitale møter og intervjuer er mindre vanlig. Petroleumssektorens tilbakemelding på Havtils håndtering av pandemien ble undersøkt i hovedrapportene for både 2020 og 2021, og den generelle tilbakemeldingen fra selskapene var at Havtil håndterte situasjonen med mindre bruk av fysiske befaringer godt.

samme oppfatningen. Andelen myndighetskontakter som svarer bekreftende er redusert med 21 prosentpoeng fra 2023.

Figur 15: Mer sannsynlig at fysisk befarings fører til tiltak⁴

Selskapene fikk også her anledning til å begrunne svarene sine. Her blir det tydelig at fysisk befarings oppfattes som et mer kraftfullt virkemiddel ovenfor selskapene. Det nevnes også av flere at dialogen mellom selskapet og Havtil blir bedre.

«Mi oppfatning er at det er enklare å vise til objektive bevis for brudd etter fysisk befarings.»

«Befarings på anlegg/innretning fører gir bedre mulighet til å vurdere hvordan ansatte bruker etablerte systemer og hvordan aktiviteter og krav etterleves i praksis.»

«Ja, det er enklare å se om ting fungerer slik det skal når en er på fysisk befarings ute. Men overordnet kan man finne feil med styringssystem med bare møter og intervjuer.»

Andre mener at både fysisk og ikke-fysisk befarings er sterke virkemidler, og at funn følges opp i like stor grad ved begge former for tilsyn:

«Det spiller ingen rolle for oss hvordan avvikene har blitt funnet.»

«Det er samsvar mellom kontor og anlegg. Om noe påpekes den ene eller den andre plassen har ingen betydning.»

«En revisjon som gir en rapport med funn vil utløse tiltak fra vår side uansett om det kun er en papirrevisjon eller en fysisk revisjon.»

Bred anvendelse av funn

Vi har til nå sett på hvordan selskapene forholder seg til Havtils funn som er direkte knyttet opp mot spesifikke deler av selskapets egen drift. Som nevnt tidligere er regelverket funksjonsbasert, og selskapene har dermed frihet til, og ansvar for å drive selskapet på en slik måte at regelverket blir overholdt. Innenfor et slikt system er det rimelig å forvente at selskapene gjør et betydelig arbeid med

⁴ Full spørsmålstekst for q2023: «Basert på dine erfaringer: er det mer sannsynlig at revisjoner med fysisk befarings på innretninger eller anlegg fører til tiltak – sammenlignet med revisjoner som kun gjennomføres med møter og eventuelt intervjuer?». Svaralternativene «vet ikke» og «ikke relevant» ekskludert.

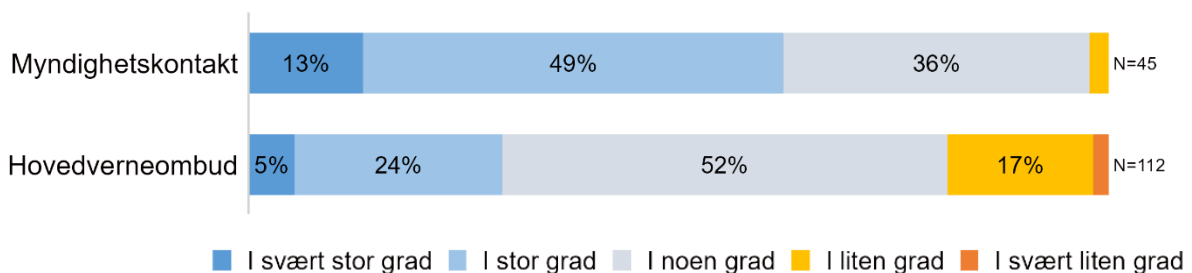
sikkerheten, som går ut over å følge opp Havtils konkrete funn fra et gitt tilsyn. I denne delen vil vi se på en rekke spørsmål som går mer på selskapenes overordnede sikkerhetsarbeid, og Havtils rolle i dette arbeidet.

I dette kapitlet vil vi se at det er en viss forskjell mellom myndighetskontakter og hovedverneombud i hvor stor grad de rapporterer at funn anvendes i andre deler av virksomheten. Myndighetskontakter er i all hovedsak mer positive enn hovedverneombudene. Dette gjelder for alle selskap, men spesielt stor er forskjellene i rapportering blant Equinors respondenter. Forskjellene kan muligens forklares av ulikheter i de ansvarsområder og oppgaver myndighetskontakter og hovedverneombud engasjeres i. Myndighetskontakter er sannsynligvis i større grad involvert i oppfølging av funn på et overordnet nivå og vil dermed ha bedre forutsetninger for å kjenne til situasjoner der disse overføres og tas i bruk. Equinor er i dette tilfellet i en særstilling sammenliknet med de øvrige selskapene, ettersom de har et stort antall spesialiserte hovedverneombud som ikke nødvendigvis er involvert i prosesser på mer overordnet nivå i like stor grad som hovedverneombud i mindre selskap.

En måte å bruke kunnskapen fra revisjonene på, er å ta i bruk funnene for å gjøre endringer i andre deler av virksomheten. Motivasjonen kan være å forbedre sikkerheten, men også å unngå eventuelle ulemper ved tilsvarende funn i framtidige revisjoner. Figur 16 viser at 62 prosent av myndighetskontaktene mente at funn i stor eller svært stor grad blir overført til andre deler av virksomheten. Kun noen svært få svarer at de i liten grad overfører funnene.

Også her er det forskjell mellom hovedverneombud og myndighetskontakter. Kun 29 prosent av hovedverneombudene mente det samme. Her ser vi en liten økning fra 2023, da 26 prosent av hovedverneombudene mente at funn og læringspunkter overføres til andre deler av virksomheten.

Figur 16: «I hvilken grad overføres funn og læringspunkter fra tilsyn til andre deler av deres virksomhet?»

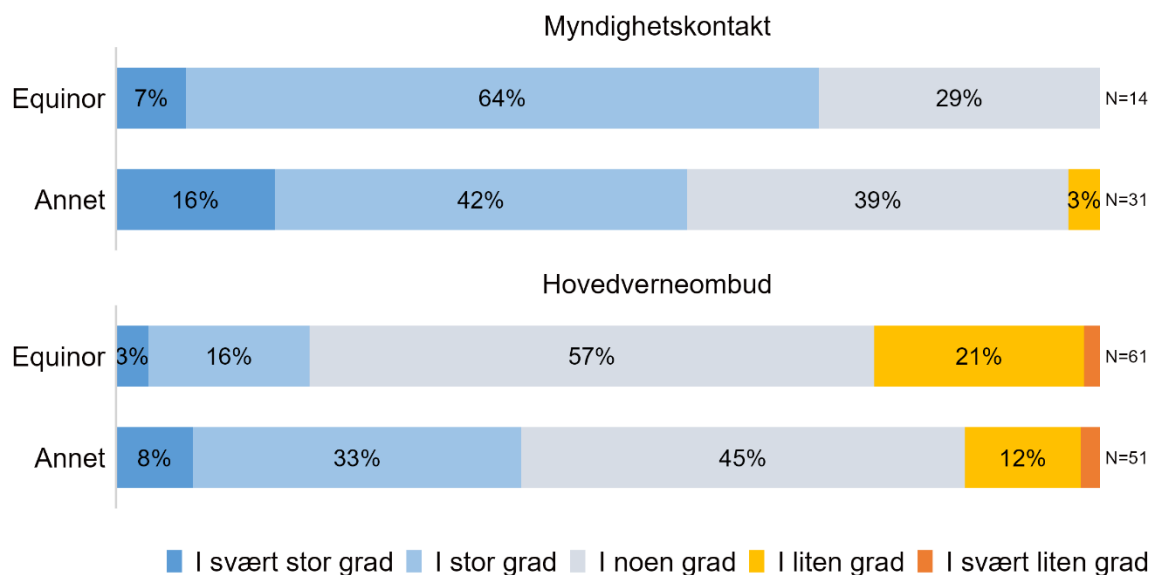

Figur 17 viser at 71 prosent av myndighetskontaktene i Equinor mener at funn og læringspunkter overføres til andre deler av virksomheten. Dette står i kontrast til forrige undersøkelse, da under halvparten av myndighetskontaktene hos Equinor svarte at funn og læringspunkter overføres. Svingningene i svargivingen blant Equinors myndighetskontakter kan tyde på en positiv utvikling i arbeidet med læring på tvers av organisasjonen, men kan trolig også delvis forklares av at det er relativt få respondenter i denne gruppen, noe som kan føre til svingninger mellom undersøkelsen.

Andelen myndighetskontakter i øvrige selskaper som oppgir at funn og læringspunkter overføres til andre deler av virksomheten ligger på 58 prosent, altså en del lavere enn andelen som svarer det samme hos Equinor. Dette kan henge sammen med at en del mindre selskaper i liten grad har andre deler av selskapet å overføre læring til. Sammenliknet med forrige undersøkelse er tallene relativt stabile, med en liten reduksjon på 4 prosentpoeng.

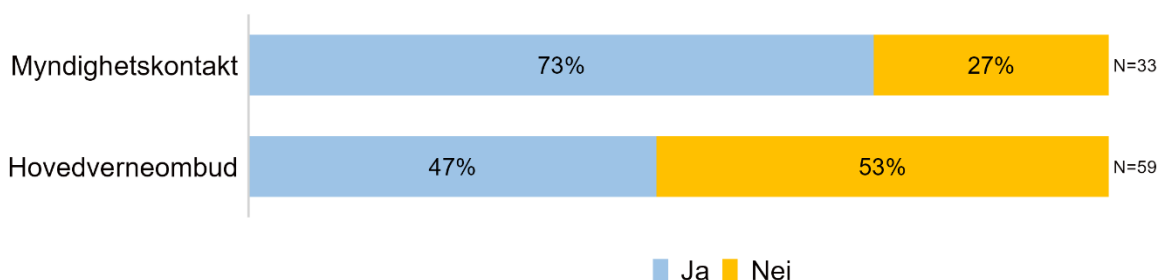
Vi ser også at det er en viss forskjell mellom hovedverneombudene i Equinor og i de andre selskapene. En noe høyere andel fra andre selskap svarte at de i stor eller svært stor grad overfører funn og læringspunkter til andre deler av virksomheten, sammenlignet med de som er tilknyttet Equinor. Det var også noen flere fra Equinor som svarte at de i liten eller svært liten grad overfører funn. Dette mønsteret er i tråd med det vi har observert i tidligere undersøkelser.

Figur 17: «hvilken grad overføres funn og læringspunkter fra revisjoner til andre deler av deres virksomhet?». Forskjell mellom Equinor og andre selskaper.

Alle tilsynsrapporter blir publisert på Havtils nettsider. For selskap som ønsker å forbedre driften, vil rapporter fra revisjoner rettet mot andre selskap være en ressurs som kan benyttes til både å identifisere svake punkter, og å finne løsninger på kjente problemer. Figur 18 viser at slik bruk av rapportene er utbredt. 73 prosent av myndighetskontaktene svarte at selskapet hadde brukt kunnskap fra revisjoner rettet mot andre selskap til å innføre tiltak. Relativt uendret fra forrige undersøkelse da 75 prosent svarte det samme. Blant hovedverneombudene var det 47 prosent som svarte at kunnskap fra revisjoner mot andre selskap ble benyttet, mot 53 prosent i 2023. At myndighetskontaktene har større oversikt over system for læring i selskapet, kan være en mulig forklaring på at gruppene svarte ulikt. Uavhengig av forskjellen, må det sies at dette vitner om en utstrakt bruk av denne ressursen som Havtil tilgjengeliggjør for selskapene.

Figur 18: «Har dere i 2023 brukt kunnskap fra tilsyn rettet mot andre selskap til å gjennomføre tiltak i egen virksomhet?» Respondenter som svarte «Vet ikke» eller «Ikke relevant» er utelatt.

De som svarte «ja» på spørsmålet, ble bedt om å gi eksempler på tiltak som har blitt utviklet på bakgrunn av tilsyn rettet mot andre selskap. Noen svar viser til konkrete eksempler på tiltak, for eksempel knyttet til brønnkontroll eller arbeidsmiljø.

Et mer typisk svar, var likevel at selskapene arbeider preventivt, og benytter rapportene for å identifisere forhold ved egen drift som kan utbedres, og som forberedelse til varslede tilsyn:

«Vi har brukt tidligere tilsynsrapporter som verktøy til å ta læring fra tilsvarende virksomheter.»

«Vi etablerer planer for internkontroll basert på vår risikoforståelse og på en slik måte at vi over tid dekker viktige områder innenfor helse, miljø, sikkerhet og sikring.»

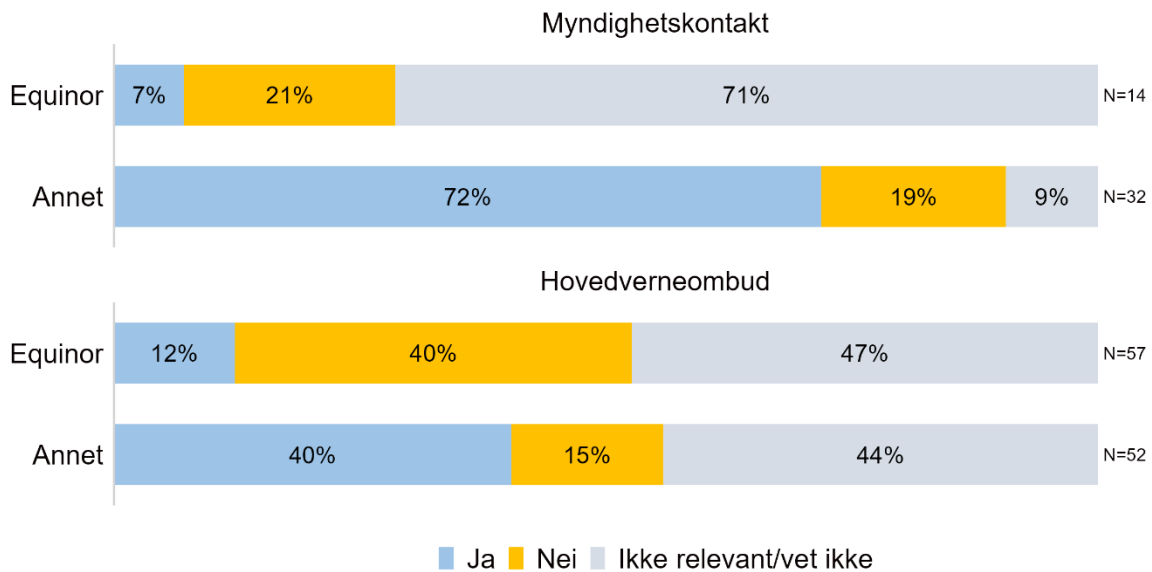
«Ved funn eller læringspunkter hos andre operatører, blir det ofte gjort en avsjekk mtp. at vi ikke har samme feil og mangler.»

«Forberedelser til tilsynsaktiviteter med gjennomføring av verifikasjoner på innretning og oppdatering av styringssystem i forkant av tilsyn.»

44 prosent av hovedverneombudene, og 26 prosent av myndighetskontaktene svarte at de ikke visste om selskapet hadde brukt kunnskap fra revisjoner rettet mot andre selskap til å innføre tiltak i egen virksomhet (dette svaralternativet er ikke vist i figur 18). Dette underbygger et inntrykk av at hovedverneombudene har mindre innsikt i denne bruken av tilsynsrapporter enn det myndighetskontaktene har.

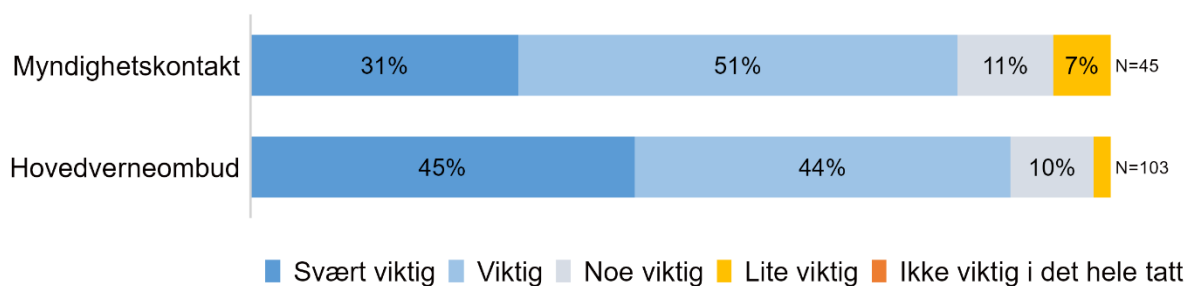
I figur 19 bryter vi svarene om bruk av tilsyn rettet mot andre selskap ned på hhv. Equinor og andre selskap i næringen. Denne figuren inkluderer også «vet ikke»-svar, og andelen som har benyttet dette svaralternativet forblir høy, som foregående år. Andelen myndighetskontakter som svarer «vet ikke» er langt høyere hos Equinor enn hos de øvrige selskapene. Blant de som vet, svarer flertallet av Equinors myndighetskontakter «nei» på spørsmålet om kunnskap fra tilsyn rettet mot andre selskap har blitt benyttet til å gjennomføre tiltak i egen virksomhet. Dette står i kontrast til forrige undersøkelse, der flertallet svarte «ja».

Figur 19: «Har dere i 2023 brukt kunnskap fra tilsyn rettet mot andre selskap til å gjennomføre tiltak i egen virksomhet?»

Det vi har sett på til nå, tilsier at Havtil tilgjengeliggjør viktige ressurser for selskapene. Respondentene svarte også på direkte spørsmål om hvor viktig revisjonene er for selskapets kvalitets- og sikkerhetsarbeid (figur 20). I dette spørsmålet var selskapene nesten utelukkende positive, og de aller fleste svarte at Havtils revisjoner er viktige eller svært viktige for arbeidet deres. Både hovedverneombud og myndighetskontakter var positive, men det kan være verdt å nevne at andelen myndighetskontakter som valgte alternativene «svært viktig» og «viktig» var redusert med 4 prosentpoeng fra 2023. Hovedverneombudene var i større grad positive til revisjonenes viktighet, men andelen positive svar her er også marginalt lavere (3 prosentpoeng) enn i 2023.

Figur 20: «Hvor viktig er Havindustritilsynets revisjoner, slik de fungerer i dag, totalt sett for deres løpende kvalitets- og sikkerhetsarbeid?»

Generelt svarte selskapene altså at Havtil er viktige for deres kvalitets- og sikkerhetsarbeid. Vi skal nå se på spørsmål som fokuserer på mer spesifikke gevinster av tilsynsvirksomheten (figur 21). De fleste mente at Havtil i stor eller svært stor grad bidrar til å redusere risikoen for storulykker, og kun et lite mindretall av hovedverneombudene valgte de negative svaralternativene.

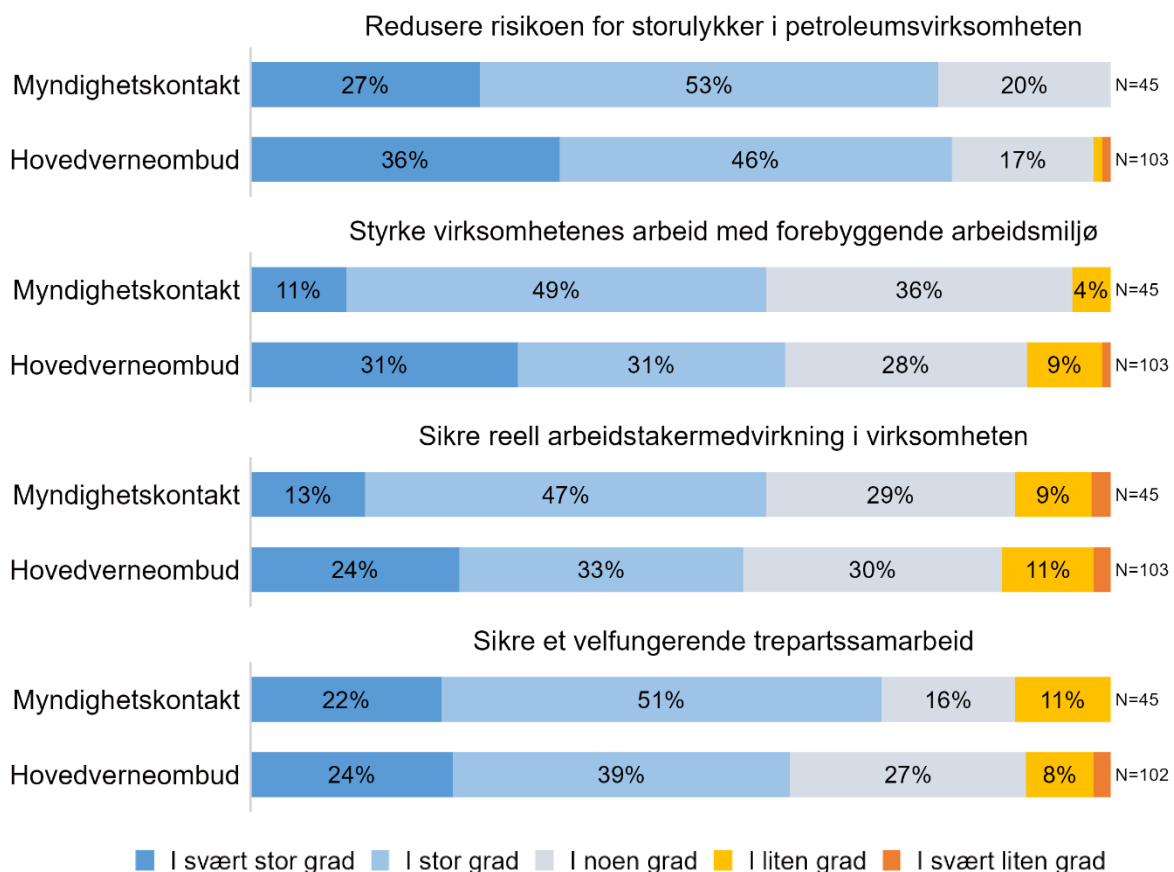
Resten av spørsmålene i figur 21 fokuserte mer på arbeidet enn på resultatet. Hovedverneombudene og myndighetskontaktene er omtrent på linje i sin svargivning på disse spørsmålene. På spørsmålet om virksomhetenes arbeid med forebyggende arbeidsmiljø svarte 60 prosent av

myndighetskontaktene at Havtil i stor eller svært stor grad bidrar til dette, og 62 prosent av hovedverneombudene var også enige. Hovedverneombudenes svar er omtrent på linje med forrige undersøkelse, men blant myndighetskontaktene er andelen positive svar redusert med 11 prosentpoeng.

Tidligere år har hovedverneombudene vært mer positive enn myndighetskontaktene til Havtils bidrag til å sikre reell arbeidstakermedvirkning i virksomheten. I årets undersøkelse er hovedverneombudene mindre positive til dette, og andelen som velger alternativene «i svært stor grad» og «i stor grad» er redusert med 8 prosentpoeng fra 2023.

Når det gjelder Havtils bidrag til å sikre et velfungerende trepartssamarbeid, ser vi at 73 prosent av myndighetskontaktene i stor eller svært stor grad er enig i at Havtil bidrar til dette, hvilket tilsvarer en økning på 4 prosentpoeng siden forrige undersøkelse. Andelen er litt lavere blant hovedverneombud, med 63 prosent, hvilket er det samme som i 2023.

Figur 21: «I hvilken grad opplever du at Havindustritilsynet gjennom sin tilstedeværelse i næringen bidrar til å:»

Kontakt mellom Havtil og vernetjenesten var også et tema som noen hovedverneombud trakk fram i sine avsluttende kommentarer til undersøkelsen. Flere nevner at dialogen er velfungerende og verdifull:

Dialogen med vernetjenesten er åpen, og det føles som Havindustritilsynet interesserer seg for hvordan vernetjenesten fungerer i selskapet.

Andre uttrykker at de ønsker mer dialog mellom Havtil og vernetjenesten, særlig utenom tilsynsaktiviteter:

«Som verneombud opplever jeg dialogen under et tilsyn som god. Om det er noe som skulle forbedres er det kanskje dialogen mellom vernetjenesten og Havtil i perioder mellom tilsynene som kan forsterkes. Bransjen har nå et høyt fokus på å få ned kostnader. Beslutningen tas av personer som ikke har god kjennskap til regelverket og vi går inn i en tid der det synes at kostnader har større prioritet enn arbeidsmiljøet.»

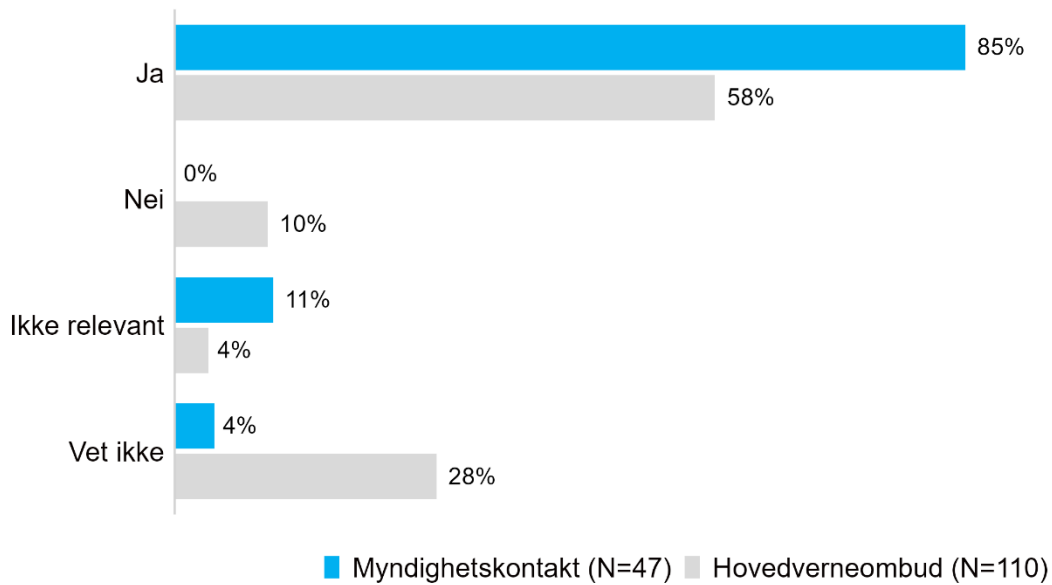
Selskapenes tiltak

Fra før har vi sett at selskapene iverksetter tiltak i etterkant av revisjonene. Vi skal nå se på i hvilken grad konkrete tiltak har blitt gjennomført det siste året. «Konkrete tiltak» kan innebære alt fra enkle fysiske utbedringer til bredere systemtiltak.

Figur 22 viser at de fleste selskap gjennomførte konkrete tiltak på bakgrunn av funn og læringspunkter i Havtils tilsyn. Blant myndighetskontaktene benyttet 14 prosent alternativene «vet ikke» eller «Ikke relevant», men utover dette svare samtlige bekreftende på at konkrete tiltak var blitt iverksatt i løpet av det siste året. Hovedverneombudene bruker i større grad svaralternativet «vet ikke». I tillegg svarer 10 prosent «nei» på spørsmålet.

Formuleringen av dette spørsmålet er noe endret siden forrige gang undersøkelsen ble gjennomført. Da ble det stilt to spørsmål om tiltak som følge av tilsyn, ett om engangstiltak og ett om systemtiltak. Endringen i spørsmålsformulering vanskeliggjør sammenlikning i svarene over tid. Vi noterer oss allikevel at 10-16 prosent myndighetskontaktene i 2023 svarte at det ikke var blitt gjennomført tiltak som følge av Havtils tilsyn, mens tilsvarende andel i årets undersøkelse var 0%.

Figur 22: «Har dere i 2025 gjennomført konkrete tiltak som følge av funn og læringspunkter i Havtils tilsyn?»

Respondenter som svarte ja på spørsmålet, fikk mulighet til å gi eksempler på tiltak som i løpet av året hadde blitt gjort som følge av tilsyn. De aller fleste av både myndighetskontakter og hovedverneombud viser til utbedring av konkrete funn. Andre viste til rutineendringer:

«Har brukt funn i tilsyn til å forbedre interne rutiner.»

«Endring av skiftrutiner.»

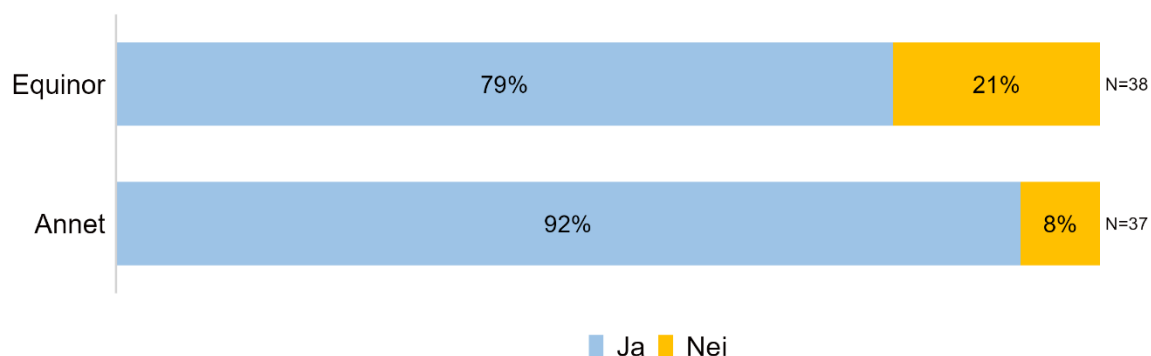
Noen nevner oppdatering av styringssystem og opplæring:

«Oppdatering av styringssystem, roller og ansvar innen tema for tilsynsaktiviteten. Oppdatering av roller og ansvar i stillingsbeskrivelser. Opplæring av ansatte.»

Andre påpeker mer generelt at alle funn skal og blir fulgt opp. Dette er trolig noe av grunnen til at ingen av myndighetskontaktene oppgir at funn ikke har blitt fulgt opp.

Figur 23 viser bare svaralternativene ja eller nei for overnevnte spørsmål, og fokuserer på svar gitt av hovedverneombud. Her ser vi at 79 prosent i Equinor og 92 prosent i andre selskaper svarte at de hadde brukt kunnskap fra tilsynsaktivitetene til innføring av konkrete tiltak.

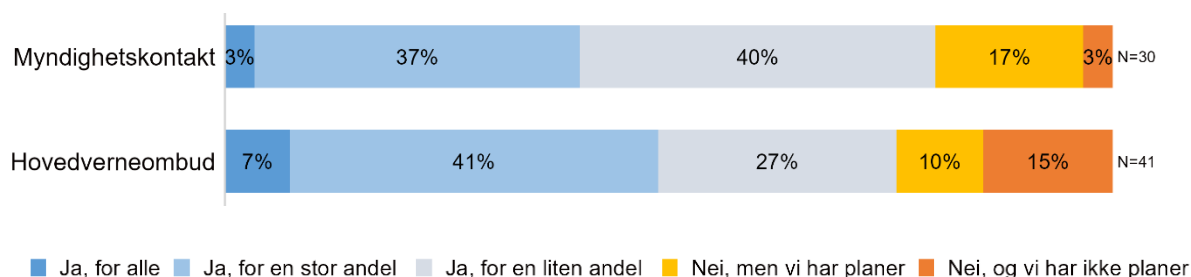
Figur 23: «Har dere i 2025 gjennomført konkrete tiltak som følge av funn og læringspunkter i Havtils tilsyn?». Svaralternativene «Ikke relevant» og «Vet ikke» er utelatt. Figuren viser bare svar fra hovedverneombud.

Å iverksette tiltak er et naturlig første steg for å bedre driften. En kunnskapsbasert tilnærming kan hjelpe selskapene til å oppnå best mulige resultater, og å danne erfaringer for videre arbeid. Det er derfor interessant å vite om selskapene legger arbeid i å vurdere om tiltakene fungerer etter intensjonen, og respondenter som svarte at de hadde gjort konkrete tiltak, ble bedt om å svare på hvorvidt de hadde vurdert effekten av tiltaket. Disse svarene er vist i figur 24.

Myndighetskontaktene og hovedverneombudene var nokså samstemte i sine synspunkter på hvorvidt de har vurdert effekten av tiltakene. Alle de tre første svaralternativene uttrykker at selskapet på en eller annen måte har vurdert effekt av tiltak i 2025. Svarene tilsier dermed at evaluering av effekt har blitt gjort. Her ser vi at 75 prosent av hovedverneombudene og 80 prosent av myndighetskontaktene forteller at alle eller de fleste tiltakene har blitt evaluert. For begge grupper har andelen økt noe siden 2023.

Figur 24: «Har dere i 2025 vurdert effekten av tiltak som er gjennomført som en følge av Havtils tilsyn? Svaralternativet «Vet ikke» er utelatt.

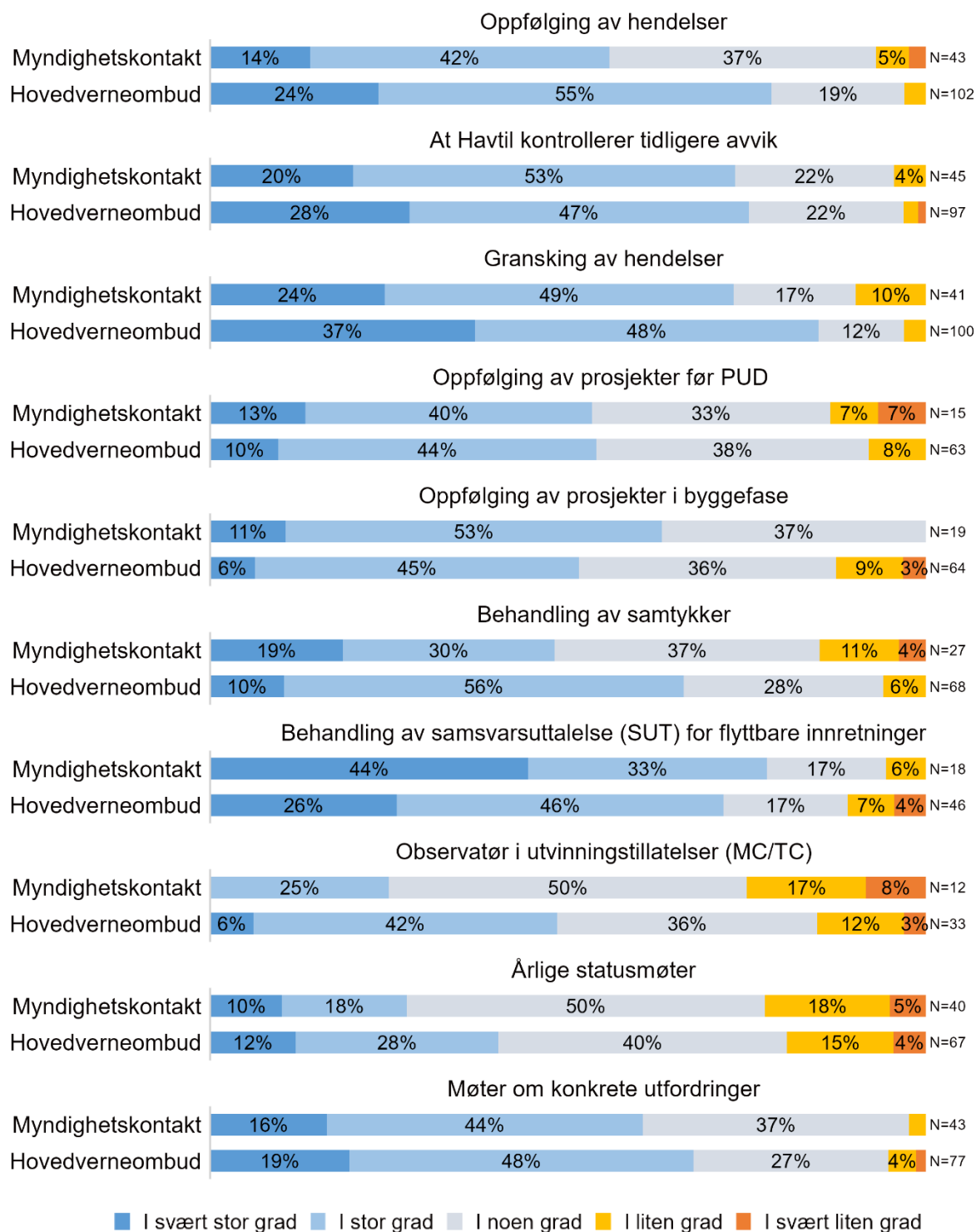

Kommunikasjon og oppfølging utenom revisjon

I tillegg til å gjennomføre revisjoner, har Havtil en rekke måter å holde kontakt med selskapene i petroleumssektoren på. Enkelte former for kontakt er, i likhet med ordinære revisjoner, basert på tilsynsvirksomhet og regelverksutvikling. Andre kontaktformer er mer knyttet til generell informasjon til petroleumssektoren. Noen av disse kan beskrives som rene informasjonskanaler, hvor Havtil driver enveiskommunikasjon, eksempelvis gjennom publisering av Havtils årsrapport. Andre legger mer til rette for dialog mellom Havtil og petroleumssektoren, i form av arrangementer og møter rettet mot hele sektoren eller enkeltelskaper. For å kunne nå best mulig ut til selskapene, er det viktig at Havtil

har en forståelse av hvilke av disse kommunikasjonsformene selskapene opplever som mest nyttige. Svarene er oppsummert i figur 25 og 26.

Figur 25: «Havtil følger også opp selskapene på andre måter enn gjennom revisjoner. Basert på dine erfaringer: I hvilken grad bidrar følgende aktiviteter til forbedringsarbeidet i ditt selskap?». Svaralternativene «Vet ikke» og «Ikke relevant» er utelatt.

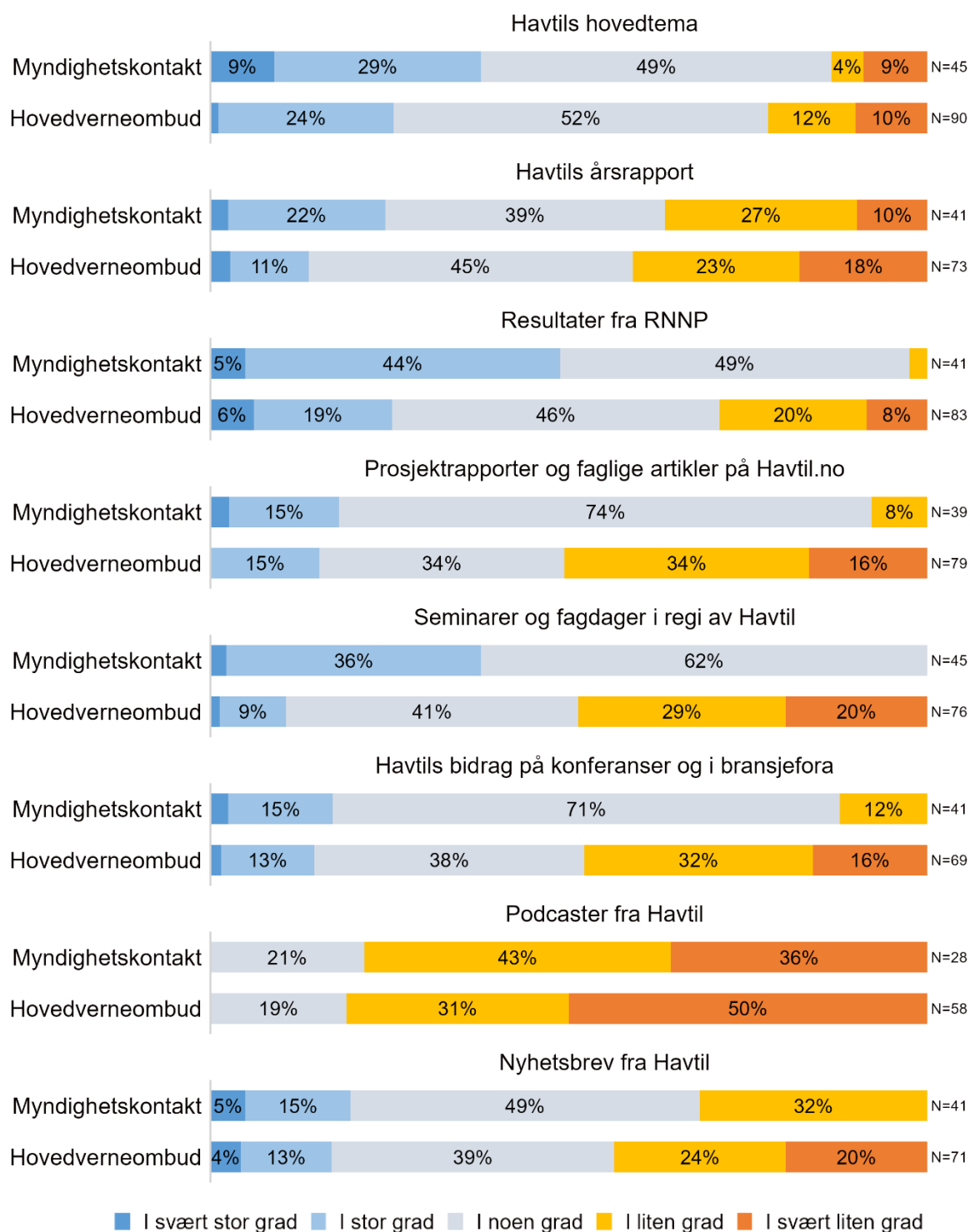

De aller fleste selskapene gir uttrykk for at gransking og oppfølging av hendelser, kontroll av tidligere avvik, møter om konkrete utfordringer er aktiviteter som bidrar til bedriftens forbedringsarbeid. De fleste er også enig i at behandling av samsvarsuttalelse (SUT) for flyttbare innretninger er av betydning. Havtils deltakelse som observatør i utvinningstillatelser og årlige statusmøter vurderes som mindre viktig, men for sistnevnte er det fortsatt 78 prosent av myndighetskontaktene som i en eller annen grad mener det bidrar til forbedringsarbeidet.

Hovedverneombud og myndighetskontakt her er samstemte i de fleste vurderingene, men vi merker oss at når det gjelder punktet om *oppfølging av hendelser, behandling av samtykker*, Havtils status som *observatør i utvinningstillatelser og årlige statusmøter*, gir myndighetskontakter noe lavere vurderinger. Når det gjelder *oppfølging av prosjekter i byggefase* gir hovedverneombudene lavere vurdering. Merk at på enkelte spørsmål er antallet respondenter lavt, hvilket tyder på at de fleste ikke har en rolle der de naturlig kan vurdere Havtils betydning.

Oppsummert ser det ut til at selskapene får mest ut av oppfølgingen som er mer konkret rettet mot selskapsspesifikke hendelser eller oppfølgingspunkter, men mer generelle aktiviteter oppfattes som mindre viktige for forbedringsarbeidet. Det er ingen betydelige endringer i svarene fra 2023-undersøkelsen.

Figur 26: «I tillegg til tilsynsvirksomhet og regelverksutvikling, kommuniserer Havindustritilsynet med næringen på flere forskjellige måter. I hvilken grad bruker dere følgende i forbedringsarbeidet i ditt selskap?». Svaralternativene «Vet ikke» og «Ikke relevant» er utelatt.

Selskapene ble også spurt om hvilke av Havtils kommunikasjonskanaler som benyttes i bedriftens forbedringsarbeid. Her spør vi om bruken av både bredere kommunikasjonsformer som årsrapport og podcast, i tillegg til kommunikasjonsformer som kan innebære mer dialog, som seminarer og fagdager. Ikke overraskende opplever selskapene denne mer allmenne kommunikasjonen som mindre viktig i

bedriftens forbedringsarbeid, sammenlignet med Havtils oppfølging av selskapsspesifikke forhold. Samtidig må disse tallene kunne sies å være positive med tanke på at dette er mer eller mindre generelle kommunikasjonsformer med stor bredde av innhold og tematikk.

For hvert år definerer Havtil et hovedtema som de ønsker å rette søkelyset mot. I 2025 var Havtils hovedtema eksempelvis *Kunstig intelligens er også en risikofaktor*. Mange av respondentene, og da særlig myndighetskontaktene, oppgir at hovedtemaet grad brukes i forbedringsarbeidet. Sammenliknet med 2023 er imidlertid andelen som svarer «i svært stor grad» eller «i stor grad» redusert, fra 62 til 38 prosent for myndighetskontakter og fra 36 til 26 prosent for hovedverneombud.

Gjennomgående finner vi at myndighetskontaktene i lang større grad oppgir at de bruker informasjon fra de ulike kommunikasjonsformene, sammenlignet med hovedverneombud. Svarene følger i stor grad samme mønster som i 2023-undersøkelsen.

Avslutningsvis, for denne tematikken, ble selskapene bedt om å gi eksempler på hvordan denne typen informasjon er benyttet av en selv eller sitt selskap. I selskapenes tekstsvaer er det særlig RNNP og deltakelse på konferanser, seminarer og fagdager som nevnes hyppigst. Havtils hovedtema nevnes også.

«Havtils hovedtema blir diskutert i mange fora og hvordan vi skal forholde oss til dette. Fagdage blir høyt verdsatt på mange nivå i selskapet. RNNP skaper engasjement.»

«Vi tar opp hovedtemaet i avdelings/ gruppemøter og drøfter hvordan det angår oss og hvordan det må være med på å styre aktivitetene og tilnærmingene våre. Etter foredrag og presentasjoner fra Havtil deler vi internt med andre som ikke har deltatt der slikt er presentert, for å sikre felles forståelse av div aktualiteter. Vi bruker Havtils hjemmesider aktivt for å være oppdaterte på fokus og nyheter.»

«Som selskap deltar vi aktivt på messer og konferanser i bransjen. Podcasten deres ble fremhevet under et besøk fra dere tidligere i år. Våre fagdisipliner har alle tilknytning til Havtil, og vi følger nøye med på det dere publiserer – både gjennom revisjoner, informasjon på nettsidene deres og på messer og konferanser.»

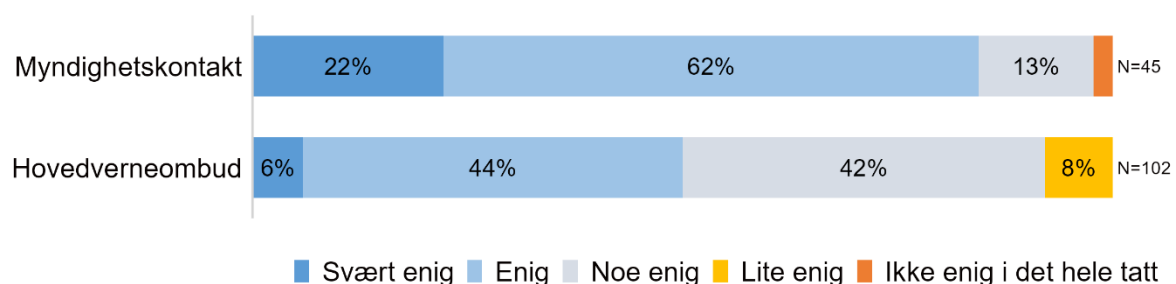
Det funksjonsbaserte regelverket

Innledningsvis i rapporten beskrev vi hvordan gjeldende prinsipper knyttet til regelverk og tilsyn i petroleumssektoren, gjerne omtales som funksjonsbasert tilnærming. I dette ligger det at selskapene har et ansvar for å etterleve kravene som stilles til helse, miljø og sikkerhet, men at det er fleksibilitet rundt måten de oppnår kravene på. Dersom dette fungerer godt, bruker selskapene handlefriheten til å tilfredsstille regelverkets krav, på en måte som passer for hvert enkelt selskap. Et premiss for denne typen regelverk, er altså at selskapene håndterer friheten de får på en god måte.

I dette kapittelet ser vi nærmere på hvordan myndighetskontakter og hovedverneombud vurderer det funksjonsbaserte regelverket, og hvordan de stiller seg til tydeligere føringer og mer statlig detaljstyring.

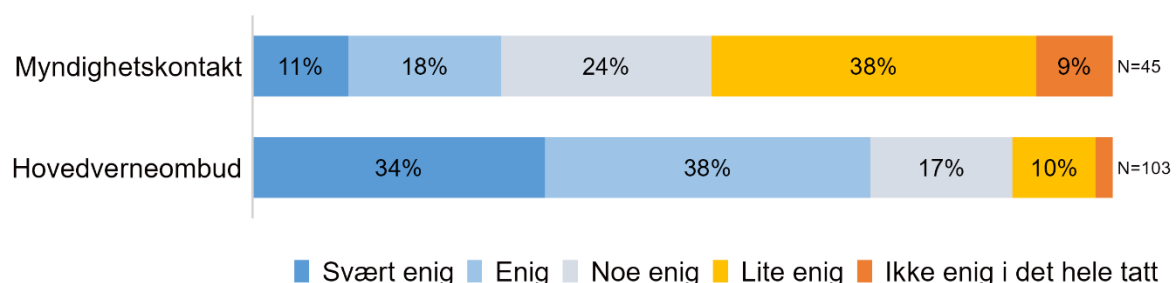
I alt 84 prosent av myndighetskontaktene var enige eller svært enige i at regelverket fungerer etter intensjonen (figur 27). Dette tilsvarer en reduksjon på 8 prosentpoeng fra 2023, men er på nivå med svarene fra 2022. Andelen var som i tidligere undersøkelser lavere, 50 prosent, blant hovedverneombudene. Dette tilsvarer en nedgang på 5 prosentpoeng fra den foregående undersøkelsen. Det er tydelig at perspektivene til de to gruppene påvirker synspunktene på regelverket. Mens myndighetskontaktene ser ut til å verdsette handlingsrommet gjeldende regelverk gir, kan det se ut til at hovedverneombudene i større grad ser verdien av tydelige føringer. Andelen av hovedverneombudene som var kritiske til at det funksjonsbaserte regelverket fungerer etter intensjonen, var likevel på kun 8 prosent.

Figur 27: «Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand: Det funksjonsbaserte regelverket fungerer etter intensjonen»

Figur 28 viser et spørsmål som håndterer samme problemstilling fra et annet perspektiv. Her er spørsmålet om man kunne oppnådd et bedre resultat med mer detaljstyring. Hovedverneombudene stiller seg mer positive til denne typen tilnærming enn myndighetskontaktene. I alt 72 prosent av hovedverneombudene er svært enig eller enig, mens andelen myndighetskontakter som svarer det samme ligger på 29 prosent. Andelen myndighetskontakter som stiller seg positiv til dette spørsmålet er imidlertid høyere enn ved forrige undersøkelse, da andelen var på kun 21 prosent.

Figur 28: «Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand: Det ville vært enklere for mitt selskap å prioritere sikkerhet og arbeidsmiljø dersom myndighetene hadde gitt tydeligere føringer»

Det finnes med andre ord en viss interesse for større detaljstyring fra Havtil, i størst grad fra hovedverneombudene.

Havindustritilsynets omdømme

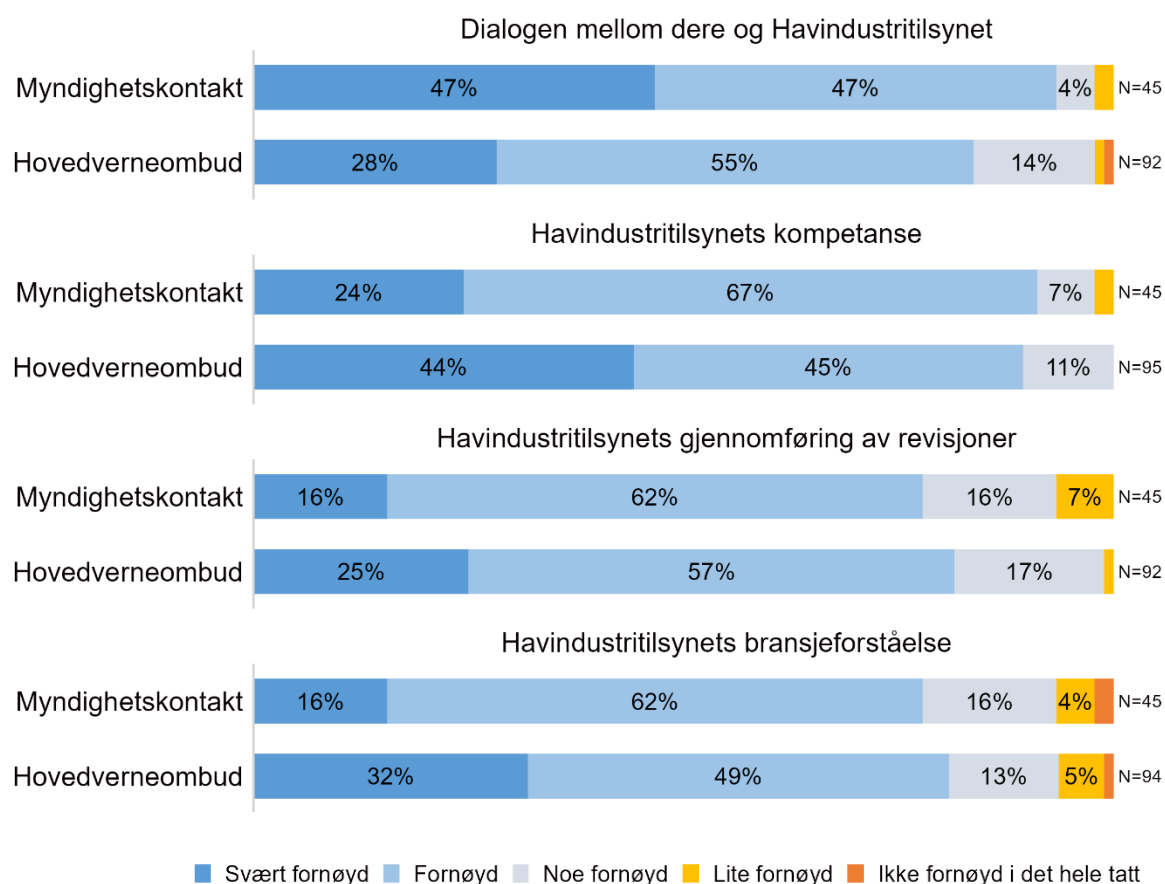
I dette siste delkapittelet vil vi flytte fokuset fra selskapene over til Havtil, og se nærmere på hvordan selskapene vurderer kontakten de har hatt med Havtil i løpet av de tre-fire siste årene. Dersom selskapene var misfornøyde med aspekter ved Havtils virksomhet, gav dette en anledning til å anonymt signalisere misnøye. Som vi skal se, var det få som benyttet denne anledningen, og svarene er stort sett positive. I det hele tatt er det stor grad av samsvar med svarene vi så i revisjonsundersøkelsen.

Figur 29 viser hvor fornøyde selskapene var med ulike aspekter ved Havtil. Her må det sies at svarene er utpreget positive. De negative svarene var svært få, mens andelen som svarte at de var fornøyde eller svært fornøyde var gjennomgående høy.

Dersom vi fokuserer på myndighetskontaktene var det dialogen med Havtil som fikk de beste vurderingene. Nesten alle myndighetskontaktene var fornøyde med dialogen, og 47 prosent svarte at de var svært fornøyde. Svarene fra hovedverneombudene må også kunne sies å være svært positive. Det er nok en del forskjell i kontakten mellom Havtil og de to gruppene. Man kan for eksempel forvente at Havtil har mer direkte dialog med myndighetskontaktene enn med hovedverneombudene. Dette kan gi myndighetskontaktene et bedre grunnlag for å svare på spørsmålet. Utover dette var det lite forskjell mellom gruppene. Det er allikevel verd å nevne at færre myndighetskontakter enn hovedverneombud svarer at de er svært positive til Havtils kompetanse. I denne undersøkelsen var 24 prosent av myndighetskontaktene svært positive (mot 44 % av hovedverneombudene), noe som for begge grupper er noe høyere enn ved forrige undersøkelse. Det er kun et lite mindretall av myndighetskontaktene, og ingen av hovedverneombudene, som er lite fornøyd med tilsynets kompetanse, så svarene må fortsatt kunne tolkes som svært positive.

Lignende spørsmål som de rapportert i figur 29 ble stilt i revisjonsundersøkelsen (figur 8). Svarene i de sammenlignbare spørsmålene er svært like. Dette kan tyde på at myndighetskontaktene stort sett opplever samhandlingen med Havtil som konsistent. Det er verdt å nevne at denne tendensen også gjorde seg gjeldende i tidligere år. Det er med andre ord høy grad av konsistens, både innenfor år, og mellom år.

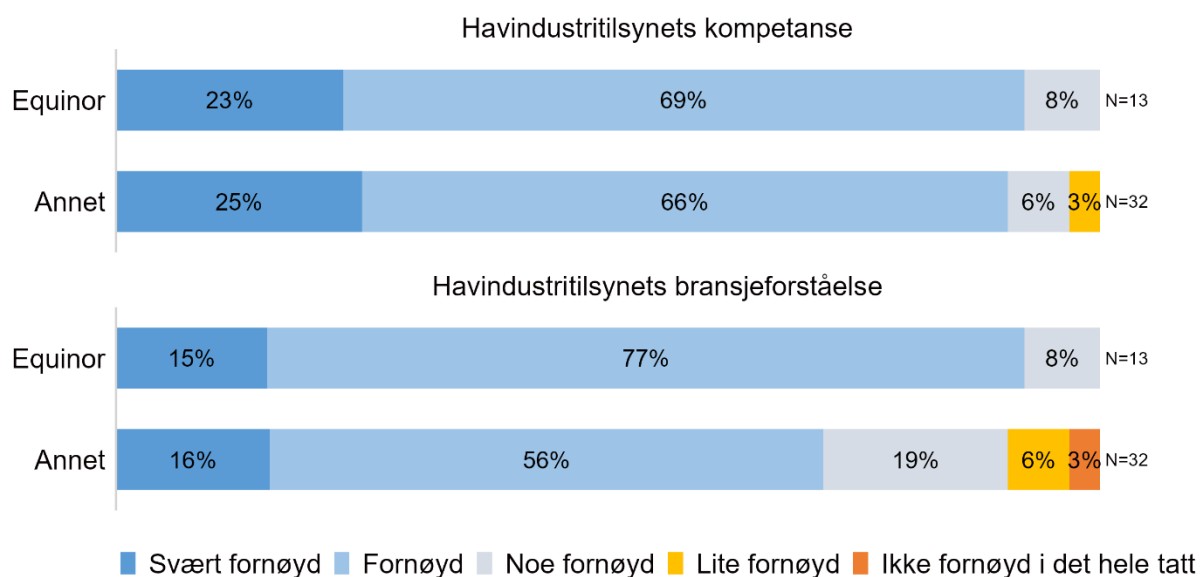
Figur 29: «Hvor fornøyd er du totalt sett med ...»

Figur 30 viser at både myndighetskontaktene i Equinor og de øvrige selskapene er i stor grad fornøyd med Havtils kompetanse. Svargivingen er som tidligere år overveldende positiv, og i år registrerer vi også en økning i andelen som sier seg *svært fornøyd*. Blant myndighetskontakter i Equinor er andelen som svarer «svært fornøyd» økt med 15 prosent for Equinor, og 4 prosent for øvrige selskaper. Kun 3 prosent av myndighetskontaktene i de øvrige selskapene, og ingen fra Equinor, benytter den negative enden av skalaen.

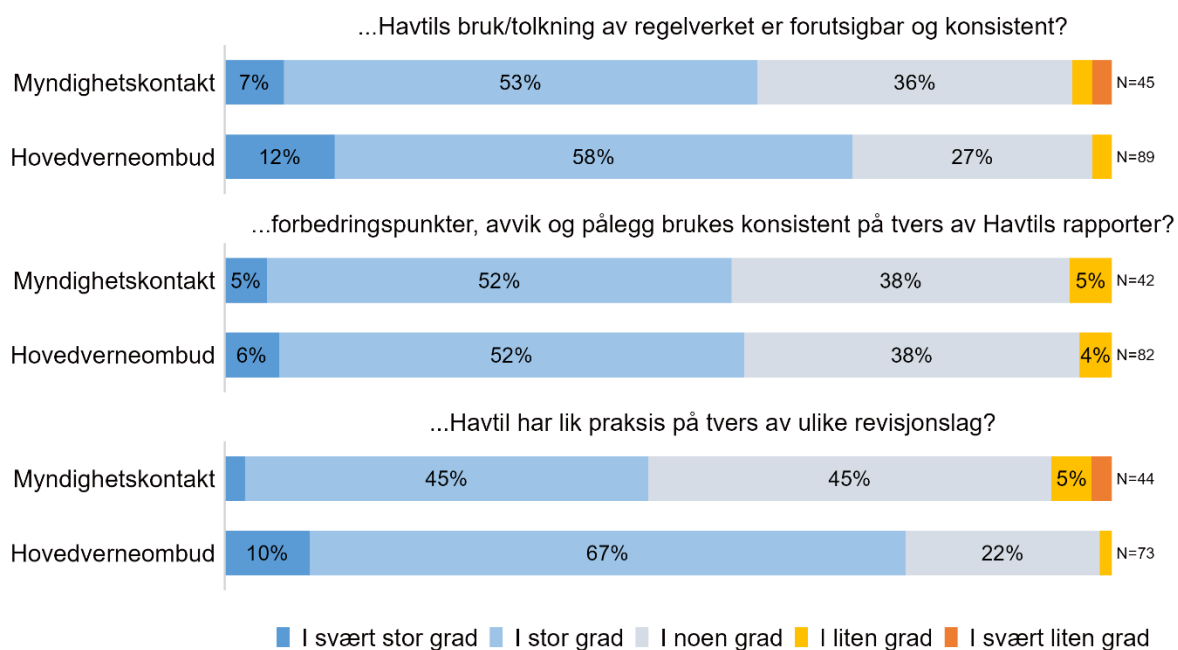
Når det kommer til Havtils bransjeforståelse er fortsatt flertallet positive, men 9 prosent av myndighetskontaktene i andre selskaper sier seg enten lite fornøyd eller ikke fornøyd i det hele tatt. Svarene er imidlertid relativt like og følger samme mønster som de vi så i forrige undersøkelse. Samlet sett må man uansett vurdere svargivingen som overveiende positiv for Havtils del.

Figur 30: «Hvor fornøyd er du totalt sett med Havindustriilsynets bransjeforståelse og kompetanse?»
Figuren viser bare svar fra myndighetskontakter.

Figur 31 viser selskapenes svar på tre ulike spørsmål som handler om forutsigbarhet og konsistens. Overordnet sett, er det alternativet «i stor grad» som er det mest brukte, og de negative svarene er få. Endringene fra den foregående undersøkelsen er små, og i all hovedsak i positiv retning.

Figur 31: Spørsmål om forutsigbarhet og konsistens. «I hvilken grad opplever du at ...»

På spørsmålet om konsistent bruk/tolkning av regelverket, svarte både hovedverneombud og myndighetskontakter for det meste positivt (hhv. 60 og 70 prosent). På dette spørsmålet har myndighetskontaktene blitt noe mindre positive siden forrige undersøkelse (-15 prosentpoeng) og hovedverneombudene mer positive (+7 prosentpoeng). Den negative enden av skalaen benyttes imidlertid svært sjeldent.

På spørsmålet om konsistens i bruk av forbedringspunkter, avvik, og pålegg, er det 58 prosent av hovedverneombudene, og 57 prosent av myndighetskontaktene, som svarer at reaksjonsformene i stor eller svært stor grad brukes konsistent på tvers av Havtils rapporter. Her er tallene tilnærmet uendret for myndighetskontaktene (fra 58 prosent), men økt (fra 50 prosent) for hovedverneombudene.

I spørsmålet om praksis på tvers av revisjonslag, var hovedverneombudene i likhet med tidligere undersøkelser langt mer positive enn myndighetskontaktene. 77 prosent av hovedverneombudene svarte at de i stor eller svært stor grad opplevde at det var lik praksis mellom revisjonslag, mot 47 prosent av myndighetskontaktene. Dette tilsvarer imidlertid en betydelig økning i andelen positive svar for myndighetskontaktene, med hele 20 prosentpoeng.

Respondenter som svarte at de i liten eller svært liten grad var enig i minst én av påstandene om forutsigbarhet og konsistens i figur 31, fikk muligheten til å utdype sine svar. Enkelte forteller at de opplever inkonsistens mellom de ulike fagområdene i Havtil:

«Veldig stor variasjon på gruppene som sendes ut, noen har absolutt ingen forståelse for hva vi egentlig jobber med, Havtil trenger mer tidligere folk som har hatt skrutrekkeren i hånda mennesker.»

«Vi har opplevd at [faggruppe] har en teoretisk og ikke praktisk tilnærming til regelverket. De bruker lang tid på å få ut rapportene etter tilsyn og alvorlighetsgrad mellom funn og avvik/pålegg henger ikke sammen. Vi opplever ikke samme problemer med de andre faggruppene.»

Ett selskap forteller at de opplever inkonsistens i hvordan ulike typer selskap behandles:

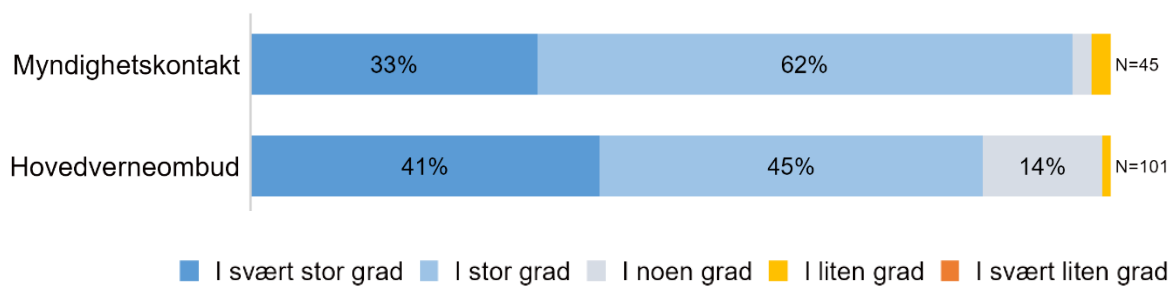
«Det påpekes generelt mye flere avvik hos redere enn operatørselskap. Det påpekes generelt svært lite avvik hos serviceleverandører som ikke er redere.»

Det er generelt færre kritiske kommentarer i år sammenliknet med tidligere undersøkelser. Disse kommentarene kan altså ikke sies å være representative for den generelle stemningen.

For at Havtil skal ha legitimitet som myndighetsaktør, er det viktig at selskapene i petroleumssektoren har tillit til Havtil. Vi har fra før sett at selskapene var fornøyde med Havtils kompetanse og bransjeforståelse, og at det var relativt få som opplevde Havtil som uforutsigbare. Dette framstår som et godt grunnlag for tillit. Dette vises også igjen i svarene på et mer generelt spørsmål om tillit til Havtil. Det var ikke lagt begrensninger på hvordan tillitsbegrepet skulle tolkes.

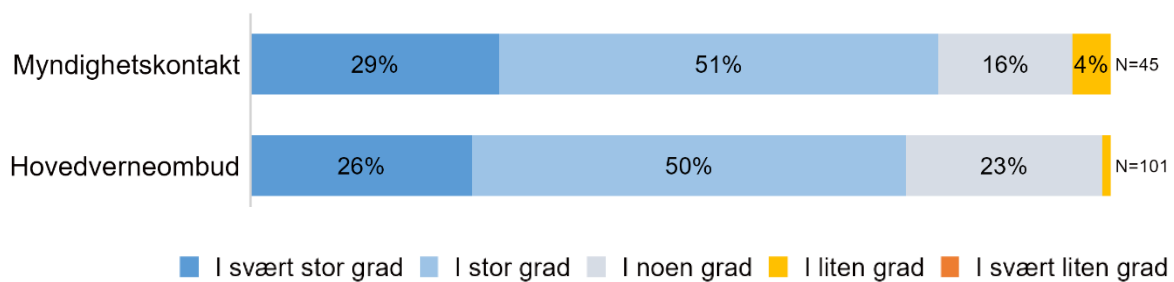
I tidligere gjennomføringer av undersøkelsen, har vi sett at Havtil nyter stor tillit i petroleumssektoren. Figur 32 viser at dette er tilfelle også i 2025. Hele 95 prosent av myndighetskontaktene hadde i stor eller svært stor grad tillit til Havtil. Sett i sammenheng med resten av svarene i undersøkelsen, som i all hovedsak er positive, er dette kanskje ikke overraskende. Det er allikevel svært gode tall. Hovedverneombudene var omtrent like positive, med 86 prosent som rapporterer om stor eller svært stor grad av tillit, noe som også må sies å være svært høyt. For begge grupper er resultatene på linje med resultatet fra 2023 og de foregående undersøkelsene.

Figur 32: «I hvilken grad har du tillit til Havindustritilsynet?»

Figur 33 viser at de aller fleste mente at Havtil oppfyller forventningene til et offentlig tilsyn. Henholdsvis 80 og 76 prosent av myndighetskontaktene og hovedverneombudene svarte i stor eller svært stor grad på dette spørsmålet. Selv om dette fortsatt må sies å være positive tall, er de noe mindre positive enn forrige undersøkelse. Dette gjelder særlig for myndighetskontaktene som i alt hadde 94 prosent positive svar i 2023.

Figur 33: «I hvilken grad synes du Havindustritilsynet oppfyller de forventninger og krav som stilles til et offentlig tilsyn?»

Alt i alt tegner undersøkelsen et tydelig bilde av at selskapene opplever Havtil som en kompetent, tilgjengelig og tillitvekkende tilsynsmyndighet. Selv om enkelte respondenter peker på forbedringsområder knyttet til konsistens, er hovedinntrykket gjennomgående svært positivt.

IDEAS2EVIDENCE

Bygger kunnskap